

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

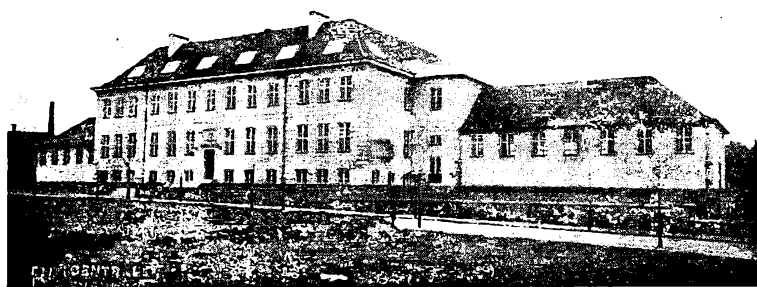
Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Svendborg Statsgymnasium

Aarskrift

for

Skoleaaret 1934—35

Nr. 63.

Aarskrift

for

Svendborg Statsgymnasium

Skoleaaret 1934—35

ved

Dietrich Petersen

Rektor

træffes sikrest hver Skoledag Kl. 13—14, dog ikke Lørdag.

Telefon Nr. 1040.

Postgiro-Konto Nr. 17404.

Svendborg

V. Westermanns Bogtrykkeri

1935.

Svendborg gamle Latinskole*).

1539-1740.

(Af cand. mag. Ejlf Bøgebjerg).

Da Luthers Lære var blevet den herskende Religion i Danmark 1536, maatte man ogsaa tænke paa, hvorledes man kunde faa egnede Præster til at forkynde Guds Ord »purt og rent«, og det bedste Middel maatte da være at omdanne Latinskolerne, saa de kunde tjene dette Formaal, og Kirkeordinansen af 1539 indeholder da ogsaa nye Regler for disse. Det hed heri, at der „udi hver Kjøbstad skal være en latine Skole. Udi hver Kjøbstad skal være alleneste een Skole, og alle hine andre Pogeskoler, som her og der holdes, skulle aflægges“. Og karakteristisk nok hedder det: „Ikke skal der heller andet læres udi dennem end Latine; fordi latine Skoler fordærves gjerne af de danske og tyske Skoler“. Saaledes var Forholdene, da de første sikre Efterretninger naar os om Svendborgs Latinskole, og vi vil derfor gaa over til en nærmere Omtale af denne, idet der først vil blive gjort Rede for dens økonomiske Forhold, hvorefter en nærmere Omtale af dens Lærere, Undervisningen og Eleverne vil følge.

Skolens Økonomi.

Hvorledes Skoleforholdene har været her i Middelalderen gemmer sig i det dybeste Mørke. Vi ved i Virkeligheden kun, at der har eksisteret en Skole som i andre Byer. I et Genbrev fra den kendte Præst, Mester Hans Gaas til Købmandskompagniet erkender denne, at Kompagniet „have undt og bebrevet mig og mine Arvinger et S. Anne Laugshus og Jord, som liggendes er Norden næst Vor Frue Kirkes Hus og Jord, *der som Skolen var tilforn*“. ¹⁾ Denne spartanske Efterretning er det eneste sikre Vidnesbyrd om Undervisning i Fortiden. Hertil kan dog føjes, at denne Skole har kunnet sende Studenter til Universitetet; den første Svendborgerstudent er allerede dimitteret 1482, kun tre Aar efter dets Oprettelse. Maaske har Munkene i Franciskanerklostret ogsaa vedligeholdt nogen Un-

*) Nærværende Afhandling er skrevet paa Opfordring af Rektor Dietrich Petersen, der ogsaa har vist Forfatteren den Venlighed at gennemse Manuskriptet.

dervisning; i hvert Fald var det her, at man indrettede en Skole efter Reformationen, da Klostret inddroges af Kronen. I dettes vestre Fløj, en 27 Alen lang og 15 Alen bred Bygning i to Etager med høje, kamtakkede, gotiske Gavle undervistes da den Svendborgske Ungdom, til man i 1828 fandt det passende at nedrive et af de smukkeste Monumenter fra Middelalderens Storhedstid her paa Fyn.

Inden man kunde gaa i Gang med Undervisningen for Alvor, var det dog nødvendigt at skabe et solidt økonomisk Grundlag for denne. Her maa dog indskydes den Bemærkning, at man anlagde helt andre Synspunkter herfor end i vore Dage. Nu betragter man det som en Selvfølge, at Staten yder rigelige Midler til alle Arter af Undervisning. Den Gang saa man noget anderledes paa det. I Kirkeordinansen 1537 gaves der nøje Regler for Undervisningen og udtaltes i al Almindelighed, at den ønskede Lærerne „rundeligen nok forsørgede — og vil vi gerne lægge til af vort, hvor noget fattes“. ²⁾ Det lød jo meget lovende, men desværre holdt man ikke fra Regeringens Side det givne Tilsagn, idet man ganske vist skænkede store Stipendier til visse af de større Skoler, men de smaa Skolers Underhold og Lønning overlodes det til Byerne selv at klare. Dette var saa meget desto underligere, som Staten ved Inddragningen af Kirkegodserne i Virkeligheden havde paataget sig en moralsk Pligt hertil, idet den var traadt i Kirkens Sted som Leder af Undervisningen. Imidlertid saa Kongerne helt anderledes herpaa; de betragtede de inddragne Godser som en Art Privatejendom, de kunde skalte og valte med, som de vilde. Det er derfor trist at se, hvorledes Frederik d. 2. bortødslede uhyre Summer til den lige saa blodige som unyttige Syvaarskrig. Havde han blot anvendt en Brøkdæl af disse Penge til Skolevæsenet, i Stedet for at han maatte overlade en hel Del af disse tidligere Kirkegodser til sine Kreditorer blandt Adelen, vilde meget have set anderledes ud, særlig for de mindre Latinskoler.

For at fastsætte Lærerlønninger samledes derfor 1541 de to fynske Lensmænd, Erik Krummedige, Næsbyhoved, og Mikkell Brockenhus, Nyborg samt den første protestantiske Biskop i Odense, Jørgen Sadolin „udi Herredsprovsters, Borgmesters, Raads og menige Almues Overværelse, hvorledes skikkelig kunde tilgaa med tvende Sognepræsters, tvende Kapellaners, en Skolemesters og en Hørers Ophold“. Af disse skal Skolemesteren „have 6 Hvid hvert halve Aar af samme Hedske (Flademaa) og Ildsted og af Bofolk efter deres Formue“. ³⁾ Hver

Borger skulde da betale efter en Art Jordskyld. Det var altsaa ikke svimlende Gager, man vilde unde Datidens fastlønnede; men de var heller ikke forvænte hermed. I 1287 fastsatte Biskop Gisico i Odense saaledes, at Rektoren skulde have 8 D., 2 Par Sko, 2 Skjorter, 10 Alen Vadmel + fri Kost „ikke ved Munkenes Bord, men af de Brokker og Levninger, som blev til overs, naar de havde spist“! Rektoren regnedes altsaa ikke for værdig til at sidde i Munkenes Selskab, og det er derfor forstaaeligt, naar Worm udbryder: „Det var magert og haanligt at spise en ærlig Mand af“!

De i Sagen interesserede har derfor ogsaa indset, at en saadan Løn var alt for ringe til, at nogen kunde eksistere heraf. Derfor var det vel, at Kristian d. 3.s dygtige Kansler, Johan Friis til Hesselager, der var stærkt aandeligt interesseret, til hver af Skolerne i Nyborg og Svendborg skænkede to Gaarde „til Skolemestrenes og Locaternes Ophold, — — paa det, at de fattige, som vilde der gaa til Skole, ikke skulde besværes med nogen Udgift“. Svendborg fik tildelt „efterskrevet to Gaarde, den første beliggende udi Vejstrup Sogn og By — — den anden udi Aasum Herred — — udi Nørretorp (at) nyde og beholde til evig Tid“. Godset skulde deles saaledes, at Skolemesteren „fanger de to Parter, og Locaterne den tredje Part, heller Locaterne ere en eller flere“. Gavebrevet har formodentlig været udstedt under de højtideligste Former, i hvert Fald var det medunderskrevet af tre andre af Tidens betydeligste Mænd: Henrik Friis til Lunde „min kære Broder“, Rigsinarsken Frans Brockenhus og den senere Rentemester, Christoffer Walkendorff til Glorup, „min kære Frænde“. Brevet er udstedt 1554. ⁴⁾ I 1565 traadte Fru Lisbeth Urne i Johan Friis' Fodspor, idet hun bestemte, at Degnen i Skaarup til Skolen skulde give „tre Øre rent Byg til den næst kommende S. Andreæ Dag“. ⁵⁾

Efterhaanden har man ogsaa fundet Udveje for andre Indtægtskilder. I Slutningen af det 16. Aarhundrede bestod Rektors Løn da af følgende: Borgernes Jordskyld, der bestod af 4 Sk. af Gaarden og 2 Sk. „af Boden“, 12 Sk. i Husleje og Gaarden i Vejstrup. Hertil kommer saa en Afgift fra Turø, hvis Ungdom da som nu talrigt har søgt Skolen. Det var den saakaldte Paaskerente og bestod af „1 Bøste Flæsk af hver Gaard, naar Olden er. Men ellers kun 2 Sk. af hver Gaard“. Høreren fik det samme i Jordskyld som Rektoren, 9 Sk. i Husleje og Landgilden af Gaarden i Nørretorp. ⁶⁾

De næste Efterretninger stammer først fra Slutningen af det

17. Aarhundrede, men da var Indtægterne ogsaa forøget ganske betydeligt. „Rector scholæ“ havde faaet Indtægten fra Landet og Bregninge Degnekald. Han holdt naturligvis en Substitut disse Steder, hvem han gav et Pund Byg, medens han selv beholdt Løvens Part, 16 Tønder. Desuden fik han af Kirkeblokken 7½ Mk. hver Jul og 2 Mk. paa Kirkens Regnskab. Kostpengene var forhøjet til 16 D. Derimod opnaaede han intet fra Turø. Bøndernes Flæskeborster gik nu i Degnenes Maver tilligemed et Brød fra hver Gaard. Af de tre Hørere fik han i III Klasse, foruden Jordskyld fra Byen og Afgifter fra Frue Kirke ligesom Rektoren, Indtægterne fra Gudme Degnekald, II. Klasses Hører fik Indtægterne af Bjerreby Kald og I. Klasses Hører Indtægterne fra Oure. Hertil kommer saa Elevernes Beneficier. Som allerede anført skulde Johan Friis' Stipendium ogsaa komme dem til gode, men da Byen havde for sømt at oprette en ny Fundats, havde hans Arvinger nægtet at betale den efter 1657. Til Eleverne blev der da kun nogle Afgifter fra de nærmeste Sogne i Form af Naturalier, Ollerup-Kirkeby 4½ Td. Byg, Skaarup 4½ Td. og Lunde 1 Dl. eller 1 Td. Byg. Endelig hørte ogsaa Degnekaldene i St. Jørgens, Sørup, Egense og Tved til Skolen mod, at Eleverne som Løbedegne varetog Betjeningen af dem. 7)

10 Aar efter, i 1690, var disse Indtægtsposter yderligere blevet forøget, bl. a. ved de saakaldte Ligpenge, d. v. s. en Afgift ved hver Begravelse (undtagen de fattiges). 8) For hvert Begravelsessted i Kirkernes Kor skulde der saaledes til Lærerne betales 4 D., for de ringere Steder 2 D. og paa Kirkegaarden 1 D. og 2 Mk. Endvidere Discantzpenge, d. v. s. den Betaling, Disciplene fik paa de store Højtidsdage for at synge for de velhavende Borgeres Døre, og hvoraf de skulde afgive en mindre Del til Lærerne. Som en ejendommelig omend noget uklar Begunstigelse kan nævnes „Post“ et Par Gange om Aaret — for en enkelt af Hørerne endog fire Gange — Desuden var der indført nogle mindre Afgifter, f. Eks. Midsommertiende „for Børn at sætte i Skolen for Testimonis“ og Markedspenge. Rektoren fik endvidere en Afgift paa 1 Sletdaler „af den Gaard i Skattergade, som Hans Iversen iboede“. Eleverne fik altsaa deres Del af Discantzpengene og Ligpenge, endvidere en Husleje af „tvende Boder i Kullinggade“ paa 12 Sletdaler. Betalingen af Friis' Stipendium til Eleverne synes igen at være gaaet i Orden, saa at de igen kunde faa deres 8 Daler om Aaret, ligesom „velbaarne“ sl. Fru Mette Kruchou havde og for mange Aar siden foræret til Skolebørnene 50 Rigsdaler, hvilke

og i Fredstider bleve forringede til en Kapital paa 26 Rigsdaler 4 Mk. og en liden Vaaning liggende i Skattergade“. En vis Jørgen Hansen Enevoldsen havde en Gang 'skænket 16 Dl. „som af vederhæftige Folk aarlig forventes“. Hertil kommer altsaa de gamle Beneficia fra Omegnens Byer og Betalingen som Løbedegne, saa Eleverne maa vist siges at have været helt godt aflagte, og det samme gælder ogsaa for Lærernes vedkommende -- hvis Byen blot havde formaaet at yde det lovede, men her kneb det ganske vist ogsaa forfærdeligt.

Allerede i 1589 har vi det første Vidnesbyrd herom, idet Provsten i Kværndrup, Chresten Jacobsen, har et Møde med Magistraten, hvor det besluttedes, at Rektoren, der var Degn ved St. Nikolaj, skulde have sin Kost i dette Sogn, medens øverste Hører som Degn til Vor Frue skulde bespises her. 7 Mænd skulde skiftes til at føde dem. Det var dog meget vanskeligt, da mange beklagede sig „haardeligen, at de er meget forarmede og sidder for stor Bys Tyng og Besværing“. 9) Værre blev det dog senere, da Slutningen af det 17. Aarhundrede og Begyndelsen af det 18. er en mørk Tid i vore Købstæders Historie. Svenskekrigene og Kaperierne herunder havde medført store Tab for Søkøbstæderne; selv i en By som Odense, der dog hørte til de betydeligere, saa det sørgeligt ud med mange ubeboede Huse og øde Pladser. Ganske vist havde Svendborg kun lidt ret smaa Tab under Krigene i Sammenligning med en By som Rudkøbing, der havde mistet Værdier til en Sum af over 10,000 Rdl., men det store Skattetryk efter Krigene for at bringe Landet paa Fode var tilstrækkeligt til at sætte Byen i Knæ. Ikke en Gang til de nødvendige Udgifter var der Raad. Da Regeringens juridiske Tillidsmand, Generalprokurøren Niels Benzon i 1693 var paa Rundrejse, anfører han Svendborg som en af de Byer, hvor Raadhuset var meget forfaldent. Og Svendborg har uden Tvivl hørt til de Købstæder, hvis Magistrat ideligt klager over de „mange fattige, ja Brød manglende Mennesker, der findes“. 10) Og naar Borgerne ikke en Gang kunde forsørge sig selv, hvordan skulde de da faa Raad til at betale noget til Undervisningsvæsenet i deres By? Det hævnedes sig nu, at Staten ikke havde overtaget den økonomiske Forpligtelse for Skolerne. Det er derfor intet Under, at man i Rektorernes Indberetninger til deres Foresatte, Bispens, ynkeligt jamrer over, at de ikke kan faa deres Tilgodehavende. I 1680 hedder det saaledes, 11) at „ Beneficia -- ere ikkun meget ringe og kan end ikke nær erholdes i disse vanskelige Tider“. Af Jordskylden for Nikolaj Sogn havde han

kun faaet en Brøkdæl „og siden Ord for Resten“. Om Kostpengene hedder det: „Beklager ham for fire Aar at restere“. Biskoppen indberetter da ogsaa til Kancelliet, at „hans Vilkaar er højt at beklage, maa af Trang sit arme Legeme at opholde sælge sine Bøger; bliver han ikke hjulpet af Staten, maa han lide Trang og Armod paa sin høje Alder“. Naar det saa saa slemt ud for Rektoren, tør man næsten ikke forestille sig Hørernes Livsvilkaar, da deres Løn paa Forhaand var ret ringe. Det siges da ogsaa, at Markedspengene „disputeres ham af Byens Magistrat“. Man kan i det hele taget roligt gaa ud fra, at Lærerne ofte maatte „disputere“ med Magistraten for dog at faa saa meget, at de kunde opretholde Livet. Der kan dog vist ikke med Føje rettes Bebrejdelser imod denne for Brutalitet og Haardhed. Man saa vist altfor ofte Bunden af Byens Pengekasse til, at man kunde tage noget Hensyn selv til de mest berettigede og ynkeligste Anmodninger. At det i vore Dage saa stærkt fremhævede gode Forhold mellem Hjem og Skole dengang maa have været daarligt, er vist overvejende sandsynligt. De for Lærerne saa ydmygende Tiggerier hos de i Forvejen nødstedte Borgere har vel skabt en Atmosfære af Irritation, der kun kan have virket skadeligt.

Som et Kuriosum skal der under dette Punkt gives en kort Beskrivelse af Skolens og Lærernes Bohave, en Beskrivelse, der dog for visse Aarsagers Skyld kan gøres ganske kort. Den findes i et lille Hefte i Bispearkivet, hvor to af Byens Præster har givet en Fortegnelse over Kirkens og Skolens Inventar. I følge denne findes der i Rektors Værelse følgende: En Skive, to Bænke, en Stol, en Slagskive, en Træseng, tre Hylder; hos 2. Lektiehøreren fandtes der: To Bænke, en Skive, en Træseng, og hos 3. Lektiehøreren: En liden Skive og en Træseng. I Skolestuen opgives: „Tre Tavler i Skolen hængendes“. Formodentlig vel ogsaa nogle Borde og faste Bænke. Derimod er Tilsteværelse af Bøger et stort Spørgsmaal. En noget haard Funkis, som der er blevet sagt herom, var det unægtelig, og naar de to Præster som Motto for deres Indberetning har valgt et Ord fra 1. Korintierbrev (14. K. 40. v.): Alle Ting ske skikkelige og ordentlige, kunde de unægtelig ikke have valgt et daarligere. Nogen Orden fandtes der ikke i det Svendborgske Skolevæsens Økonomi, og den Maade, Lærerne behandledes paa, kan ikke kaldes sømmelig. At disse daarlige Lønningsforhold paa mange Maader var skadelige for Undervisningen og gjorde det til en lidet misundelsesværdig Stilling at være Pædagog i de Tider, skal gøres til Genstand for Undersøgelse i næste Kapitel.

Lærerpersonalet.

1) Hørerne.

Antallet af Lærere ved Svendborg Latinskole undergik i Tidens Løb en Del Forandringer. Oprindeligt havde man kun tænkt sig at ansætte en Hører foruden Rektor, men da Elevtallet steg i Slutningen af det 16. Aarhundrede, øgedes deres Antal i hvert Fald til to, og her holdt det sig til op i det 18. Aarhundrede, da Fald i Elevtallet nødvendiggjorde en Indskrænkning til een. Det er i det hele taget umuligt at give en blot nogenlunde nøjagtig Rækkefølge af Hørerne, da de skiftede meget hyppigt, saa ikke engang Navnene paa dem er bevarede. Det er ogsaa uklart, hvem der egentlig skulde ansætte dem. Egentlig skulde det være Biskoppen, der sammen med Rektoren besad denne Ret, men nu og da har ogsaa Magistraten gjort sin Indflydelse gældende. Almindeligst var det vist at tage lokalkendte Mænd, og det kunde da ikke undgaas, at der gjordes udstrakt Brug af Nepotisme. Ogsaa dengang gjaldt det om at have „Forbindelserne“ i Orden. Dette var saa meget desto lettere, som der i det meste af Latinskolens Levetid ikke krævedes særlig store Kvalifikationer for at bestride et Hørerembede. Man ser da ogsaa, at det i 1585 lykkedes for en af Raadmændene, Christoffer Guldsmid, at faa sin Søn ansat i et ledigt Embede. Ogsaa for andre kunde det lykkes at faa deres Favoriter puttet ind. I 1590 anmodede Fru Helvig Rosenkrans til Arreskov om, at en Søn af en af hendes Tjenere, Niels Taasing, maatte blive ansat som nederste Klasses Hører, idet hun paaberaabte sig sin Patronatsret til Bjerreby, hvoraf Indtægterne ydedes til Skolen. 1) Biskop Jakob Madsen gik kun nølende med hertil, da han frygtede for, at Fru Helvig skulde benytte Lejligheden til at formindske Indtægterne til Kaldet. Bemeldte Adelsdame havde imidlertid givet 2000 D. til Indretning af et Hospital i det gamle Kloster, og maaske ogsaa af den Grund har han ment ikke at kunne afvise hendes Forlangende. Hyppigere har det dog vel været, at Biskoppen fik anbragt en af sit personlige Bekendtskab i Pladsen. I 1640 ses det saaledes, at Biskop Hans Mikkelsen har meddelt Mads Petersen, tidligere Alumne i Odense Skole, Ansættelse som Hører. Undertiden var dog ogsaa Rektors og en af Præsternes Anbefaling tilstrækkelig. I 1637 ansættes Valentin, der var anbefalet af Rektor med Præsten Peter Skaanes Billigelse („rogatus a iudirectore, consentiente pastore, dn. Petro Scano“). 2)

Til den enkelte Hørers Personlighed har vi kun lidt Kend-

skab, og det, vi ved, drejer sig altid om alvorlige Forseelser. Kendt er saaledes den Fortælling, Johannes Olsen gengiver i sin Bog, ³⁾ om den temperamentsfulde Morten Hører, der pryglede Hans Schurman paa selveste Klosterkirkegaarden og derfor blev afsat fra sit Embede. Grunden hertil var maaske ligesaa meget, „at han uskikkelig handler med Børnene i Skolen, saa han haver slaget en med Riset i sit Ansigt og en anden slagen over Stokken“ (Skolebænken). Allerværst var det vel, at han havde „slaget en from Mands Søn“. Hyppigere er dog Anklagerne for „Skørlevned“. I 1590 staa saaledes Jørgen Hører anklaget herfor, og ved et Forhør, som Provsten afholdt i Nikolaj Sakristi i Nærværelse af de verdslige og gejstlige Autoriteter, viste det sig, at han „sagde ikke nej for dette forargerlige Levned“; derimod nægtede han bestemt at have begaaet Brud paa et Ægteskabsløfte, som en Borger i Byen, Mogens Aalborg, paa sin Søsters Vegne anklagede ham for. Han blev imidlertid afsat fra sit Embede, og da han nu ikke længere hørte under den gejstlige Jurisdiktion, blev han arresteret, „fordi han vilde ikke sætte Borgen for sig“, og hermed forsvinder han ud i det yderste Mørke for os. ⁴⁾ I 1598 ramte den samme Anklage øverste Lekties Hører, Niels. Han skyndte sig imidlertid at drikke Fæstensøl med den unge Pige, Præstens Datter i Tved, maaske ihukommende sin Kollega, Jørgens, sørgelige Skæbne. Tiltrods herfor var de gejstlige Autoriteter ubønhørlige; han skulde „resignere Skolen Mikkelsmesse eller rømme“. ⁵⁾ Endelig maa man maaske formode, at naar Rasmus Hører i 1632 bliver anmodet om at rense sig for nogle Anklager og afskediges, fordi dette slog fejl, er han gaaet til samme Brigade som hans to førnævnte Lidelsesfælder. ⁶⁾

Rektorerne.

Var vort Kendskab til Hørerne altsaa paa flere Punkter ret ringe, faar vi straks fastere Bund under Fødderne, saa snart Talen bliver om Rektorerne. Dem har den øverste tilsynsførende, Bispen, haft ulige mere Interesse for end for Hørerne, og et Par Biskopper giver endog saa mange Oplysninger om dem i deres Visitatsbøger, saa det er muligt at skimte de grove Konturer af Karaktererne hos disse „Skolemestre“, i hvert Fald hvad de mest fremtrædende af dem angaar. Det er endog muligt at opstille en fuldstændig Fortegnelse over dem i Rækkefølge, naar vi undtager Begyndelsen af Tidsrummet 1539-66. Listen ser ud som følger, idet der dog maa tages

visse Reservationer med Hensyn til Aarstallene, da det paa Grund af de hyppige Forflyttelser tit er vanskeligt at se, hvornaar den ene er fratraadt og den næste ansat. 7)

Henrik Hansen 1565 (66) -89	Henrik Christensen 1625-26
Oluf Andersen Dyster 1588-90	Jacob Jacobsen Hindsholm 1626-27
Hans Poulsen 1590-1603	Anders Jørgensen Mand 1627-29
Anders Lyndese	Niels Madsen 1629-32
Mads Jensen Medelfart 1603-04	Richard Hansen Svendborg 1632-35
Hans Olufsen 1604 ?	Joh. Kajberg 1635-38
Hans Stage	Jørgen Andersen Æblemand 1638-41
Christoffer Andersen	Peter Hansen Bagger 1641-84
Peter Kerteminde	Johan With 1684 (?) -96
Jens Aarslev	Clement Clausen 1696-1717
Erik Andersen Tuxen 1614-15	Mathias Schinkel 1717-28
Bernt Hansen	Jørgen Westerholt 1728-30
Knud Hansen Lunde 1615-19	Poul Mathias Bildsøe 1730-35
Bernhard Hansen 1619	Christopher Bildsøe 1735-40
Hans Jensen 1619-24	
Peder Andersen Bredal 1624-25	

Ialt har der altsaa været 30 Skolemestre i de 175 Aar; et ret anseligt Tal, det bliver kun en gennemsnitlig Funktionstid paa ca. 6 Aar for hver. Særlig i Tidsrummet 1603-41 er det galt; der har i disse 27 Aar været 19 Rektorer, hvoraf en Del kun har fungeret et Aars Tid. Vi kender derfor heller ikke meget til deres Arbejde her, og i øvrigt har de vel heller ikke i denne korte Tid naaet at udfolde nogen betydelig Virksomhed. Derimod ved vi betydeligt mere om de første og de sidste af Rækken, da Kilderne her er langt mere righoldige. I Tiden op til 1604 har den kendte Biskop Jakob Madsen, Vejle, aflagt hyppige Visitatsbesøg paa Skolen, og i sin Visitatsbog har han givet en Række ret detaljerede Oplysninger baade om Rektorerne og om Undervisningen i Almindelighed, som er af den største Interesse.

Henrik Hansen faar saaledes det bedste Skudsmaal. Som Præst siges han at have „god Mæle“, og ved hans Død karakteriserer Bispen ham som en udmærket Mand („optimus vir“). Hans Eftermand, Oluf Dyster, var derimod en ret mærkelig Personage og synes at have svaret helt godt til sit Tilnavn

dyster eller bister. Han var ganske vist kundskabsrig, men ret forsømmelig med sit Arbejde. Allerede ved hans Ansættelse havde Bispen indtrængende formanet ham til at passe sit Arbejde, men det hjalp ikke, og da der et Par Maaneder herefter atter var Visitats, viste det sig, at Skolemester næsten ikke havde været i Skolen i denne Tid, men var faret rundt til Stiftet for at søge Præstekald. Dette har vel foranlediget en Reprimande fra Bispens Side. Dyster var dog ikke den Mand, der stak den Slags til sig uden Modsigelse. Ifter, som han var, har han brugt grov Mund overfor Højærværdigheden, noget som naturligvis ikke kunde taales, og Dyster maatte da ogsaa gøre en ret ydmygende Afbigt „paa Grund af visse mindre kloge Udtalelser“, som det lidt skaansomt hedder („ob quædam a me minus prudenter in te præcipitata verba“). ⁸⁾ Biskoppen synes nu at have opgivet Haabet om, at han kunde forbedre sig; „han er splittergal“, udtalte han, og formodentlig har han vel trukket Vejret lettet, da det i 1603 lykkedes den urolige Herre at faa Præstekald.

Under hans Eftermand, Hans Poulsen, gik det bedre, han var en god Lærer, men havde dog „flere slemme Sager“. ⁹⁾ Bl. a. synes han at have haft nogen Strid med Magistraten angaaende Fordelingen af Ligpengene.

Da Poulsen i 1603 var rejst, fik Jakob Madsen imidlertid Kendskab til en nys udklækket akademiker-baccalaureus-, hvem hans Privatpræceptor ved Universitetet roser for hans Flid og Dygtighed, og Biskoppen valgte da ogsaa at ansætte ham i det ledige Embede. Det var en Skomagerson fra Mideldelfart, Mads Jensen. ¹⁰⁾ Han skuffede heller ikke de Forventninger, man nærede til ham, og hvad mere var; han syntes hurtig at have gjort sig meget afholdt i Byen, saa at han allerede 1604 blev ansat som Kapellan ved Sct. Nikolaj, og da han rejste fra Byen, skiltes Borgerne fra ham, ikke uden Taarer, som det hedder i et senere Universitetsvidnesbyrd for ham („non sine multorum lacrimis dimisisse“). Mads Jensen agtede nemlig ikke at tilbringe sin Ungdom i en lille fattig Provinsby. Han higede videre frem paa Ærens Stige, og i 1604 rejste han ud paa en større Studierejse. Hans senere Oplevelser falder egentlig uden for denne Afhandlings Rammer, men nogle Hovedtræk skal der dog gives herfra, da han kom til at høre til Datidens fremtrædende Teologer. Efter at have besøgt flere udenlandske Universiteter, deriblandt Wittenberg, hvor han tog Magistergraden, blev han efter sin Hjemkomst ansat i flere store Præsteembeder, til

sidst saaledes ved Sct. Nikolaj i København. Han kom her i stort Ry for Veltalenhed, særlig ved Udarbejdelse af de kilometerlange Ligtaler, som Samtiden i saa høj Grad yndede. Efter at Kristian d. 4.' Kansler, Kristian Friis, havde hørt en saadan, karakteriserede han ham endog som en sand dansk Taler, ^{11a)} og fra nu af har han nydt Bevaagenhed fra allerhøjeste Sted. I 1615 var det saaledes ham, der fik det ærefulde Hverv at vie Kristian d. 4. til hans morganatiske Gemalinde, Kristine Munk, og maaske har hans Behandling af denne noget ømtaalelige Sag bevirket, at Kongen Aaret efter udnævnte ham til sin Hofprædikant paa Grund af „hans behagelige Gaver i at fremsætte Sandheden“. Men dermed var „Mester Mads“ Karriere ikke til Ende. I 1620 udnævntes han til Biskop i Lund. Maaske er denne relativt hurtige Forfremmelse gaaet den fattige Skomagerson noget til Hovedet; han synes i hvert Tilfælde at have været mindre elskværdig som Biskop end som Kapellan i Svendborg. Han kom nemlig i Strid med en af Renæssancetidens brutale Adelsmænd, Holger Rosenkrans til Glimminge, vedrørende en Præsteansættelse, og en Dag indfandt Hr. Holger sig sammen med to andre Adelsmænd i Bispegaarden. De blev godt beværtede, „skønt man vel kunde mærke, at de just ikke fastendes vare komne i Bispegaarden“. Besøget endte da ogsaa med, at Rosenkrans overfaldt Bispen korporligt, saa at Blodet flød ham fra Næse og Mund. Mads Jensen rejste øjeblikkeligt til København for at søge Hjælp hos sin høje Beskytter, Kongen, som da ogsaa ved Herredagen fik Rosenkrans idømt en Bøde paa 3000 Dl., som denne betalte med den Bemærkning, at han gerne vilde give 1000 Dl. til „om han maatte give den gamle Skælm en Gang saa meget til“. ^{11b)}

Muligvis havde Mads Jensens Karakter altsaa udviklet sig i en noget uheldig Retning af Stridbarhed, og han var vist for en Del ude om de Prygl, han fik, men han var utvivlsomt den dygtigste Personlighed som Rektor ved Svendborg gamle Latinskole, som den har haft, og man kan kun beklage, at den ikke i længere Tid nød godt af hans rige Evner. Hans Efterfølgere var alle langt ringere Mænd, under hvem Skolen gik tilbage, og om hvem vi ingen faste Efterretninger har af Betydning. Først da Peter Hansen Bagger ansattes i 1641, kom der mere rolige Forhold, idet han blev i sit Embede i 43 Aar, den længste Ansættelsestid for nogen Rektor ved Skolen til Dato. Det skulde imidlertid ikke blive nogen Dans paa Roser for ham.

Peter Bagger var egentlig fra Trondhjem (Nidrosiensis), men han siges at være en Sønneson af den bekendte Storkøbmand Oluf Bager i Odense,¹²⁾ og dette hans Slægtskab skyldes det maaske, at Biskop Hans Mikkelsen ansatte ham efter Jørgen Æblemand. I de mange Aar, han var ansat i Embedet herved, fik han for Alvor lært, hvad det betød at være Rektor i en lille, fattig By. Som allerede anført var dette Tidsrum en Nedgangsperiode for Købstæderne, hvor heller ikke Skolens Mænd kunde faa deres Tilgodehavende, og Bagger maatte da ogsaa det meste af sin Tid kæmpe med økonomiske Vanskeligheder. Allerede 1661 maatte Biskop Laurits Jacobsen opfordre Magistraten til at „bestille hannem (Bagger) Kosten hos en Danne- mand“,¹³⁾ uden at dette dog synes at have frugtet videre. I 1666¹⁴⁾ maatte den arme Skolemester igen bede Bispen om hans Hjælp, da han i 12 Aar ikke havde faaet sine Kostpenge udbetalt. „Ellers haver jeg fattige Karl intet ved at rejse paa fremmede Steder og prøve Lykken, med Guds og Venners Hjælp“. Proces kan det ikke nytte at føre, mener han, da han da kun vil bruge, hvad „jeg haver med Sved hidindtil samlet, hvilket er ganske lidet“.

Baggers økonomiske Stilling bedredes dog ikke, og da han døde i 1684, var det som en fattig Mand, hvilket tydeligt ses i Skiftet efter ham. I Fortegnelsen over hans Ejendele indgaar Betegnelsen „forslidt, lappet og gammel“ som Karakteristika af hans Indbo.¹⁵⁾ Hans Bogsamling vurderedes til lidt over 2 D. og synes ogsaa kun at have indeholdt de almindelige Skolebøger. Alle hans Ejendele vurderedes til lidt over 40 D. Derimod efterlod han sig ikke rede Penge, og derved rejste der sig et stort Dilemma, da han ved sin Død havde flere betydelige Gældsposter, som der ikke var direkte Dækning for. Eftersom der ingen direkte Arvinger var, der kunde staa inde for Gælden, maatte Kreditorerne saa gøre sig betalt i Løsøret, uden at det forud blev bortsolgt ved Auktion.

Herved fik nogle af dem saaledes „1 liden Kobberpande, 1 halv Kiste i Eg i det inderste Kammer, 1 halvgammel sort Klædesklædning“. Skifteretten fik følgende i Honorar: „(Nogle Bøger) 1 Jernlysesaks, 1 lidet gammelt Bogskab, 2 blaarandede Hovedpuder og lidt Korn“. Baggers Efterfølger i Embedet, der havde forstrakt ham med betydelige Summer og dækket Begravelsesomkostningerne, fik som Vederlag herfor: „Nogle Overdyner og Underdyner og hele Linnedet“, der vurderedes til den ikke imponerende Pris af 1 D. og 5 Mk.; endelig „1 gl. Egekiste med Laas uden Beslag, 1 gl. Fyrreskab m. 2 Rum og

Laas for, 1 sort Klædning med en Trøje, 2 smaa Poteller (Kedler) med Skrue paa, 1 firkantet Flaske“. En af Byens Borgere, der havde 3 D. 2 Mk. til gode, maatte have følgende for at tilfredsstilles: „1 gl. Messingpote, 1 lidet Sengebækken, 1 gl. beslaget Skrin, 1 gl. Spejl, 3 gl. Messinglysestager, 1 gl. beslaget Skrin, 1 gl. Spejl, 1 gl. Ske, det Beslag til Ligkisten (sic!), 1 gl. Fyrrekiste, 1 liden dobbelt Si, 3 Stykker gamle Spærlagen med Dække til, 1 liden Sukkerbøsse, 1 liden gl. Jernrist, 1 liden Bogstol, 1 Sengehest, 3 gl. Hatte, 5 gl. Hynder, 2 gl. Borddækkener, 2 Bimpler, 1 gl. Pibekande, 1 Par Krus, 1 Musket, 1 gl. Polymits Klædning, 2 gl. Messingskeer, 1 gl. vendt Klædestrøje, 2 Bøger“. Præsten Lucas Friis fik for sin Ulejlighed: „1 gl. forslidt Klædesklædning, 1 Par Underbukser af Skind, 2 gl. Kapper, 3 Bøger“. Resten — „en Del gamle nyttige Bøger“ og noget slidt Linned vurderedes til 10 Mk. „Da det var ganske ubrugeligt og ingen Arving mødte — blev det pakket i en Tønde, som under Rettens Forsegling blev sat hen i Sakristiet i Vor Frue Kirke“. Under Skifteforretningen var der ganske vist mødt en Mand med Arvekrav, men da han blev klar over, i hvilken sørgelig Forfatning Dødsboet befandt sig, trak han hurtigt Fingrene til sig.

Noget er selvfølgelig bedre end intet. Men man kan vist roligt gaa ud fra, at Baggers Kreditorer ikke har været særlig begejstrede for at maatte overtage hans Efterladenskaber, der vist kun ved en ret optimistisk Vurdering kunde bringes til at dække Gælden. Meget af det synes ærlig talt at have været det rene Skrammel i det højeste med Affektionsværdi. Mest trist er dog Baggers Skæbne. Hvordan han har været som Rektor, ved vi ikke. Han har vel ikke hørt til de allerværste; i hvert Fald nævner Laurits Jacobsen ham ikke nedsættende i sin Visitatsbog. Men alene det, at han har holdt ud paa sin Post i over 40 Aar, gør ham fortjent til en bedre Skæbne end at dø fattig og ene efter et langt Livs Kamp for det daglige Brød. Saa ringe Kaar mente Samfundet at kunne byde en af sine Embedsmænd, at han maatte begraves som et Fattighuslem.

Meget bedre gik det ikke Eftermanden, Clement Clausen, af den kendte Skinkel-Slægt fra Kerteminde. Han døde i 1717 „i høj Alder, stor Svaghed og Armod“. Dog var der ingen Gæld for hans Enke at skulle dække.¹⁶⁾ Det var der derimod ved hans Søn og Efterfølger Mathias Skinkels Død, og da han havde Kone og Barn, kunde man ikke her som i Peter Baggers Tilfælde sælge Indboet til Dækning af Gælden. Her var ikke engang „Haab om Gældens Afbetaling at ville ske, meget

mindre for den sl. Mands efterladte — eneste Barn — Faderens Arv at nyde“. 17) Endnu om hans Eftermand, Jørgen Westerholt, hedder det, at han levede „i slette Omstændigheder“, 18) men herefter sker der en Forandring til det bedre, idet de to sidste Rektorer, to Brødre Bildsøe, begge naaede ansete Stillinger.

Den første, Poul Mathias, blev Rektor allerede i 20 Aars Alderen og var det til 1736, og efter at have været Præst ved forskellige københavnske Kirker udnævntes han til Biskop i Aarhus. Hans Løbebane lignede altsaa Mads Jensen Medelfarts, men han synes at have været en mere utiltalende Personlighed. Det hævdes i hvert Tilfælde, at han var noget af en Stræber, der stadig ligede efter de fedeste Kald og kom daarligt ud af det med sine Kolleger og med sine Menigheder. Hans Pedanteri var heller ikke ubetydeligt. „Han holdes saa lærd paa det hebræiske, at han ej kender en 8 Skilling fra en 10 Skilling; i hans Prædikener er res (Sagindholdet) temmelig god, men Mælet og Gaverne er elendige; hans Familie kalder ham lumsk“, hedder det som Slutningssalut. I Svendborg blev han indviklet i en kedelig Ægteskabsaffære, der nær havde sat Bom for hans videre Løbebane. 19) Broderen Christopher, der ved Skolens Lukning i 1740 opholdt sig som Stipendiat ved tyske Universiteter, karakteriseres som „et godt Subjectum og har smukke Studia“. 20) Han blev derfor ogsaa befordret til gode Præstekald, sidst til et i Norge.

At der var mange Skyggesider ved at være Latinskolepædagog stod allerede Samtiden klart. Det bedste Udtryk herfor giver Slagelse-ektoren, Hans Mikkelsen Ravn, i en „admonitio“, som han indsendte til Biskop Brochman. 21) Lad være, at Ravn er tilbøjelig til kun at trække de mørke Sider frem, han kommer dog i sine Udtalelser Sandheden temmelig nær og sætter Fingren paa det ømme Punkt. Han hævder saaledes, at Lærerne savner Belønning og Agtelse. De kunde ikke opnaa Forfremmelse til et Landsbypræstekald, da de fede Kald „overlades til en raa Student, som nylig er sluppet fra Skoleriset“. Agtelse nød de heller ikke. „De har et fortrædeligt og surt Trællearbejde“. Lærernes Myndighed tabes, naar de ikke agtes som en almindelig Landsbypræst. „Bisperne selv giver ved deres Opførsel Anledning hertil“. Og hvad kan mere nedslaa Sindet og kvæle al Iver end allevegne at ringeagtes og behandles som Pedeller. „Øvrigheden havde ogsaa deres Del af Skylden, idet de ikke tog sig af Lærerne, hvad der bevirker, „at det i denne Punkt staa yderligere slet til i vort Fædreland. Det gaar efter det danske Ordsprog: „En So finder her saa snart et Agern som en Galt“.

Disse Ytringer har sikkert virket som Peber i Næsen paa de høje Kancelliherrer, men Biskop Jesper Brochman har nikket bifaldende ved Gennemlæsningen heraf. Enhver, der kendte Skolens Stilling, maatte give Ravn Ret, men hans Kritik kan suppleres med Anførelse af endnu nogle Mangler. Læreruddannelsen var saaledes altfor kort. Af det foregaaende vil det saaledes fremgaa, at Hørerne var daarligt skikkede til deres Stilling. Men ogsaa Rektorernes Forkundskaber var for smaa. For de smaa Skolers Vedkommende var det Skik at ansætte almindelige Studenter, først i Slutningen af det 17. Aarhundrede blev det Lov, at Rektorerne for disse Skoler skulde have taget den laveste Universitetsseksamen, Baccalaurgraden, senere blev det ogsaa paabudt for Hørerne, hvad sikkert har vist sig vanskeligt at gennemføre. Følgen af disse beskedne Krav blev endvidere, at Rektorerne var alt for unge, naar de blev ansatte; undertiden var de kun 20 Aar, og hvilke Konsekvenser det kunde have at sætte en saa uerfaren og i Undervisning helt ukyndig Mand i Spidsen for en Skole med en Flok — desværre ofte — uvorne Elever, er indlysende for enhver. Værre var det dog, at naar saadan en Mand endelig havde vundet en Smule dyrekøbt Erfaring, forsvandt han ofte til federe Græsgange. Rektorstillingen betragtedes nemlig som Springbræt til et Præsteembede, og selv om de ikke som Oluf Dyster har jaget Stiftet rundt efter et saadant, har de mest ærgerrige af dem dog benyttet en given Lejlighed til at slippe bort fra deres utaknemlige Embede. Mangel paa Erfaring, Interesse for Arbejdet og Tradition maa have været Følgerne heraf. Som Ravn anfører, var den Stilling, som Rektorerne nærmeste Overordnede, Bisperne, indtog overfor dem, heller ikke altid den heldigste. Ganske vist maa det indrømmes, at Bisperne ofte og ivrigt støttede Lærerne i deres Kamp for at faa deres Løn fra Byen, men til Gengæld er de vel ofte optraadt ret hovmesterende overfor deres Underordnede. Det lyder saaledes mærkeligt i vore Øren, naar Biskop Hans Mikkelsen fortæller, at han har givet Rektoren i Nyborg Ordre til at lade sig klippe! Og hvilken social Stilling kan en Mand som Peter Bagger have indtaget, der sad i den dybeste Fattigdom? Hensynsløshed og Foragt har han ofte mærket. Og som han, saa mange. En glædelig Forandring til det bedre er her sket i Aarhundredernes Løb; Nutidens Statssamfund har sikret Skolens og dens Læreres økonomiske og sociale Position paa en langt bedre Maade end Fortiden.

Eleverne og Undervisningen.

Oprindeligt var det blevet bestemt, at der kun skulde være to Lektier i Skolen med hver sin Lærer, men i Løbet af det 16. Aarhundrede er Tallet steget saa stærkt, at det blev nødvendigt at oprette en Lektie til. Formodentlig naaede Elevertallet højest i Tidsrummet 1590-95 med Kulminationen det sidste Aar, da Antallet var 105. Efter Aar 1600 daledede det imidlertid til ca. 85, og i det 17. Aarhundrede er det gaaet længere ned, indtil der i 1680 ikke var 20 Elever. Skønt vore Oplysninger ikke er lige fyldige for hele Tidsrummet, tør vi dog vist formode, at Skolen har naaet sit baade talmæssige og undervisningsmæssige Højdepunkt i 1600. ¹⁾

Det er derfor meget heldigt, at vi netop fra denne Periode har bevaret en Beretning fra en Præst i Nakskov, Anders Pedersen Perlestikker, om hans Skolegang i Fødebyen, Svendborg. ²⁾ Læsningen heraf kan maaske til Tider virke ret irriterende. Den gode Perlestikker stikker ikke sit Lys under en Skæppe. Han glemmer saaledes ikke at omtale, at Rektor Mads Jensen Medelfart engang har kaldt ham „olim dilectissimus omnium discipulorum meorum“ -- den kæreste af alle hans Disciple. I det hele taget er han meget selvglad og Skildringen bred og udtværet. Men det, at han er saa omstændelig, bevirker, at man næsten Aar for Aar kan følge en Svendborg Skoledreng paa hans Skolevej.

Anders Perlestikker deler Skolen i 7 Afdelinger efter Undervisningsfagene, der fordeltes til de tre Lektier. I 1. Lektieklasse, hvor yngste Hører var Lærer, undervistes Abcdarii (Begyndere i Stavning) Donatister (Eleverne i den latinske Begynderbog Donat), og endelig Elever i Skrivning. Her gik A. P. et Aar fra sit 7. til det 8. Disse Afdelinger synes dog kun at være betragtet som en Slags Forberedelse „til at lære redeligt at læse udi smaa Bøger“. Derefter kom den egentlige Undervisning i den øverste Afdeling i 1. Lektie, den saakaldte Tye-Lektie. I 9 Aars Alderen lærte han at synge Diskant, d. v. s. at deltage i den paabudte Sång i Kirken visse Gange om Dagen. 1598 -- 12 Aar gammel -- rykkedes han op i 2. Lektie, hvor der undervistes i sværere Latin, Disciplene skulde lære at skrive Stile paa Latin, (at komponere, som det hed). Hertil kom saa Luthers Katekismus paa Latin, (man havde allerede tyret den paa Dansk i Tye-Lektien), og Begyndelsesgrundene i Græsk. 15 Aar gammel -- 1601 -- blev han endelig opflyttet i Rektors Klasse, Mesterlektien.

Her blev han hængende en Aarrække. Mesterlektianerne havde nemlig Forret til en Del Indtægter, tilstrækkeligt store til at ernære dem. A. P. synes at have været særlig heldig. Saaledes havde Fru Anne Hardenberg paa Hvidkilde engang købt sig „tvende nye Bøger“, sikkert en for hende sjælden Handling. Da hendes Indsigt i den ædle Læsekunst formodentlig ikke var saa stor som hendes Interesse, henvendte hun sig til Præsten ved Frue Kirke, Segud Jørgensen, og gennem ham fik A. P. da det Hverv at være Forelæser for den litterært interesserede Dame en to—tre Uger.

Den mest indbringende Bestilling var dog at blive Løbedegn; 16 Aar gammel „fik A. P. Sogn“, nemlig Vejstrup. I 1608 ombyttede han dette Kald med det bedste af Skolens Degneembeder, Landet paa Taasinge. Dette var dog langt fra nogen Sinecure-Bestilling. Han klager over „den store Kulde og Møjsommelighed“ ved at skulle trænge over Sundet gennem Isen i Baade, hvorefter han havde en meget ubehagelig Spadseretur gennem Sne og Blæst til Kirken. Vilde A. P. til Universitetet, kunde han dog ikke blive i Svendborg. I 1590 var alle de smaa Skoler paa Fyn blevet frataget Retten til at dimittere; dette var kun forbeholdt Latinskolen i Odense. I 1608 sagde A. P. derfor Skolen Farvel og drog 22 Aar gammel til Odense for at forberedes til Studentereksamen.

Det vilde være interessant at se, hvorledes det daglige Arbejde artede sig paa Skolen i Svendborg, og hvordan Lærerne saa paa deres Elever, men her bliver vi ladet fuldkommen i Stikken af vore Kilder. Andetsteds fra kan vi dog hente forskellige Oplysninger herom. Den før nævnte Hans Mikkelsen Ravn fælder følgende strenge Dom om Eleverne: 3) De „er i Almindelighed slette Ingenia, som hverken føler Lyst, Attraa eller Begærlighed efter de boglige Kunster og Videnskaber, og som næsten ingen Undervisning bider paa. De maa jo altid blive Stympere, hvem de saa har til Lærere. — — Naar man har godt Træ, er det ingen Sag at bygge Hus“. Selv de gode Hoveder ødelægges ved de større Skoler. „De fordærves nemlig ved for megen Frihed, slette Kammerater, Svir og Drik“. Det er haarde Ord, men ikke overdrevne. Latinskoledrengene havde ikke noget godt Lov paa sig. Rundt omkring fra hører man Klager over, hvorledes de lavede ligefremme Gadeoptøjer, turede om ved Nattetid og slog Ruder ind, naar fredelige Borgere laa i deres søde Søvn; Drik, Dobbelt og Utugt var ogsaa almindelige Forlystelsesobjekter. Den tvungne Sang i Kirkerne synes at have været særlig forhadet, og under Prædikenen var

der rig Lejlighed til at hitte paa Skarnsstreger. Skolerne gjorde deres yderste for at dæmme op herfor. Skolelovgivningen indeholdt de mest indgaaende Regler for Elevernes Færden. Skoleloven i Odense fastsatte saaledes Forbud mod Kortspil og Terningspil, Dans, Fiskeri og Badning, ja endog Skøjteløbning og Sneboldekampe var forbuden Frugt. Det samme gjaldt Krobesøg og det at gaa med Gevær. Nattesvømmere og Gæster i „fordægtige Huse“ skulde gribes af Vægterne og sættes i Skolens Fængsel. Overtrædelse af Forbudet straffedes med 20 Piskeslag, og „de Satans Redskaber“, der forbrød sig særlig grovt, kunde endog forvises fra Skolen. 4) Mest berygtet var dog Viborgs „Jus virgarum“, en ligefrem Pryglelov, der anviste forskellige nøje fastsatte Straffe for Synderne. Ejendommelige documents humain, der fortæller en Del baade om Forfatterne og dem, de var bestemt for.

Man maa dog uvilkaarlig spørge, hvad Aarsagen kan være til en saadan Opræden, og det ligger da nær at undersøge, om Skolen har nogen Skyld; desværre viser det sig at være Tilfældet. Med Reformationens Indførelse havde man ogsaa tænkt sig en Forandring indenfor Skolen, idet den herskende Humanisme ønskede at frigøre den fra Teologiens Herredømme og give Naturvidenskaberne en større Plads, ligesom den paa-pegede Betydningen af at give dem Forstaaelse af det rent menneskelige Indhold af det læste. Resultaterne svarede imidlertid ikke til den ædle Hensigt, og man faldt snart tilbage til de gamle prøvede Metoder med en ganske aandløs Indterpning af Grammatikken, der yderligere forfladigedes ved idelige Repetitioner af Stoffet, medens de eksakte Videnskaber stadig indtog en beskeden Plads. Naar hertil kommer, at næsten hele Dagen var optaget af Skolegang og Kirkegang, — ikke engang Søndagen var fri — og at Ferier var et ret ukendt Begreb, kan man forstaa, at Skolegang følte som en ulidelig Spændetrøje for Eleverne, og at de paa deres Maade søgte at skabe Afveksling heri. Værst var det maaske, at man var saa rundhaandet med Tildeling af Straffe. Et karakteristisk Udtryk herfor finder vi hos den førnævnte Anders Perlestikker, der betegner Lærerne som „Skolemestre eller Tugtemestre, der kan med Undervisning, Riis og Ave lære Ungdommen de første Elementer“. Denne Betragtningssmaaede forstaaer man bedre, naar man ser ham hævde, at de unge var „meget harske og vanvittige, idet de skulde med Ferle og Ris nødes til deres eget Gavn“. 5a) At Eleverne frivilligt kunde bringes til at interessere sig for Undervisningen, forstod man slet ikke. Metoden

maa dog siges fuldkomment at have forfejlet sine Virkninger, og selv om det ikke var saa galt alle Steder som i Viborg, hvor Biskoppen i 1770erne erklærede, at der ikke var en Last saa slem, uden at Eleverne havde haft den, ^{5b}) er det dog uomtvisteligt, at de betragtede Prygl som et nødvendigt, men ligegyldigt Tilbehør til Undervisningen, ja endog lærte at udnytte disse paa en saadan Maade, at der herved kunde laves „Halløj“ og Undervisningen ødelægges. B. S. Ingemann har givet en kostelig Skildring heraf i sin „Levnedsbog“ fra Opholdet i Slagelse i Begyndelsen af det 19. Aarhundrede.

Hvorledes Forholdene har været ved Skolen i Svendborg, ved vi kun meget lidt om; de har vel ikke været værre eller bedre end ved de fleste andre Skoler. Fra Slutningen af det 16. Aarhundrede og Begyndelsen af det 17. har vi nogle sparsomme Efterretninger fra Bisperne om Undervisningens Standard ved Visitatserne. I Tiden fra 1590 til ca. 1600 kan Jakob Madsen erklære „omnia salva“ — alt vel — Eleverne skrev for største Parten grammatisk rigtigt og kunde „komponere“ rigtigt. En enkelt Gang fremhæver Bispen endog en 12 aarig vordende Erasmus Montanus, en Søn af den danske Skolemester, som særlig fremragende, og i det hele taget var Disciplene ferne til at opremse Gloser. Biskoppen tilføjer dog med faderlig Stolthed, at hans Ole er dygtigere end alle andre i denne Kunst. En ret besynderlig Intelligensprøve, maa man vist sige. De hyppige Lærerskifter har ogsaa som nævnt bidraget til at sænke Standarden; i 1634 maa Biskop Hans Mikselsen saaledes opfordre Lærerne til at vise mere Flid, da Eleverne kun viste ringe Fremskridt. Der lovedes ogsaa Bod og Bedring, men hvad hjalp det hele? Med god Grund kunde Rektorerne klage over Borgernes ringe Paaskønnelse af deres Gerning ved ikke at ville betale dem deres Løn („Qverebatur de ingraditudine et tenacitate civium in victu suppedi-tando“.) Under de sidste Rektorer, der, som allerede nævnt, maatte kæmpe med Fattigdom, kan man vist gaa ud fra, at Undervisningen ikke var mange sure Sild værd.

Der herskede derfor ogsaa en vaagen Kritik af Skolernes Forhold — omtrent ligesom nu. Ogsaa fra Regeringens Side havde man Opmærksomheden rettet mod eventuelle Forbedringer og havde i 1732 anmodet Biskopperne om at indberette, hvilke Mangler der fandtes ved Undervisningen, og hvordan de kunde afhjælpes. Interessant er det da at læse Biskop Rasmus' Indberetning for de fynske Skolers Vedkommende, og hvad der siges her, gælder altsaa ogsaa for Svendborg. ⁶) Som

den vigtigste Mangel fremhæver han — naturligvis — daarlig Religionsundervisning „da dog intet er mere nyttigt og nødvendigt for de unge“, men ogsaa Skrivning og Regning er det galt med; Eleverne kan hverken skrive „ortografice eller zirlig“. Den almindelige Klagen over den megen Udenadslæren giver Bispen i det hele sin Tilslutning, da der var alt for meget af Stoffet, der kun lærtes „in spem futuræ oblivionis“. Dog paapeger han ogsaa Betydningen af Hukommelsestræning ved at læse saadanne Ting som „copiam verborum, moralske og opbyggelige Sentenser saa vel af sacris som profanis auctoribus, compendia historiae sacra et profana“. Endelig hævdes det, at der ikke sker nogen Udskillelse af de til Studier uegnede Elementer. Der var for mange, der kun blev ved Skolerne „for at nyde de Beneficia, som falder“. Det burde derfor paa- ses, at „de som Gud ikke havde givet Nemme til Studia i Tide kunde employeres enten til Haandværk eller anden Haand- tering“. Efter at have omtalt de daarlige Lønningsforhold og den deraf følgende Vanskelighed ved at faa duelige Lærere, konkluderede Bispen i at foreslaa en Reduktion af Skolernes Antal. Af de 9 smaa Latinskoler i hans Stift + den store i Odense mener han, at kun de 3 skal være Dimissionsanstalter til Universitetet, medens de andre kun skulde „oplære Ungdommen i Kristendom og Guds Kundskab samt at regne og skrive“.

Slutning.

Denne Fremgangsmaade blev da ogsaa den, man til sidst valgte, da Stemningen herfor i de interesserede Kredse var ret stærk. Allerode under Christian d. 5. havde en Kommission, der skulde overveje Forslag til Forbedringer, været inde her- paa. Som et karakteristisk Eksempel paa en Skole, der var egnet til at nedlægges, fremførtes Frederiksborg, idet man som et passende Argument overfor den militærglade Konge pegede paa, at der for Skolens Kapital kunde underholdes et helt Kom- pagni Ryttere, „hvilket var Landet til større Nytte“. Christian d. 5. havde dog saa megen Bonsens, at han først vilde vide, hvad der var blevet af de Mænd, der var dimitteret herfra, og da det viste sig, at der blandt mange andre Berømtheder ogsaa fandtes en Mand som Thomas Kingo, skal Kongen have ud- talt: „Er der kommet saadanne Mænd fra Frederiksborg Skole, hvorledes tør vi da understaa os den at ruinere?“ ¹⁾

Denne Gang blev denne Plan altsaa ikke til noget, men der- med var Ideen ikke død. Da der med den frembrydende Pie- tisme skabtes forøget Interesse for Undervisningen, tog en ny

med dette Formaal nedsat Kommission Sagen op til ny Behandling, og denne Gang gennemførtes den. Hvis Staten ikke mente sig i Stand til at ofre noget paa Undervisningen i de smaa Byer og hæve dens Standard, havde man vel heller ingen anden Udvej end at ophæve de smaa Skoler og give deres Beneficia til de større for at holde dem paa Benene. Ganske vist gjorde en af Kommissionsmedlemmerne, den lærde Professor Gram, med fuld Føje gældende, at man herved vilde begunstige de store Byer i alt for høj Grad, idet det herved paa Grund af de daarlige Kommunikationsforhold vilde blive umuligt for mangan velbegavet Dreng fra de smaa Byer at faa en videregaaende Uddannelse,²⁾ men det økonomiske Hensyn var for tungt vejende, og i 1740 gennemførtes en radikal Reduktion af Skolernes Antal; skønt Biskop Ramus i sin før nævnte Indberetning havde anbefalet ogsaa at bevare Svendborg Skole, lykkedes det dog ikke, kun Skolerne i Odense og Nyborg bibeholdtes. Den $\frac{1}{3}$ 1740 fældedes da Dødsdommen over den gamle Latinskole: Ved kongelig Reskript bestemtes det at nedlægge den; dog skulde der holdes „dansk Skole“ i de gamle Skolestuer i Klostret.³⁾

Trods det sørgeligt lave Standpunkt, Undervisningen indtog, føles denne Handling dog som noget af en Uretfærdighed i Overensstemmelse med den ovenfor anførte Anskuelse af Gram. Det maa derfor siges, at Staten gjorde en gammel Uret god, da den for 15 Aar siden overtog det daværende private Gymnasium og for 3 Aar siden lod den smukke Bygning opføre paa Viebæltet. Maatte den, dens Lærere og Elever aldrig komme ud i saa svære Storme som deres Forgængere i det gamle Franciskanerkloster.

Kildehenvisninger.

Skolens Økonomi.

- 1) Aktstykker - - - til Oplysning især af Danmarks indre Forhold i ældre Tid. (Udg. af Fyns Stifts litteraire Selskab. Odense 1841).
- 2) Rasmus Nyerup: Historisk-statistisk Skildring af Tilstandene i Danmark og Norge 3 B. I. Pag. 8.
- 3) Sunds Herreds Breve 1541—1721. Fyns Bispearkiv. Landsarkivet, Odense.
- 4) S. H. B.
- 5) Do.
- 6) Jordebog 1570—90 (?) mel. S. H. B.
- 7) Do. fra 1680.
- 8) Do. fra 1690.
- 9) Kirkehistoriske Samlinger 4. R. 2. B. Pag. 559.
- 10) Edvard Holm: Danmark-Norges indre Historie 1660—1720, 2. B., Pag. 361 ff.
- 11) Se førnævnte Jordebog for 1680.

Lærerpersonalet.

- 1) Jakob Madsens Visitatsbog (1853) for Aaret 1590.
- 2) Hans Mikkelsens V. B. for $2\frac{6}{5}$ 1637. (Fynske Samlinger 7. B.)
- 3) Svendborg Bys Historie, Pag. 134. Olsen kalder fejlagtig Morten Hørers Modstander for Styrmand.
- 4) Om ham se S. H. B., Jakob Madsen og K. S.
- 5) Jacob Madsen for 1598.
- 6) Hans Mikkelsen for 1635.
- 7) Samlinger til den fynske Gejstligheds og Lærerstands Historie. L. A. Suppleret fra Perlestikkens Manuskript.
- 8) K. S. Pag. 557.
- 9) Fynsk Gejstlighed. L. A.
- 10) Biografi af Holger Fr. Rørdam i K. S. 4. R. 5. B.
- 11a) Wiebergs Præstehistorie, 2. B., Pag. 101.
- 11b) Foruden Rørdam ogsaa en Beretning herom i Bloch: Fynske Gejstligheds Historie, Pag. 611 ff.
- 12) Fynsk Gejstlighed. L. A.
- 13) S. H. B.
- 14) Do.

- 15) Sunds Herreds gejstlige Skifteprotokol 1684—1738. L. A. Nogle af Bladene er medtaget af Fugt og ret vanskelige at læse.
- 16) Do.
- 17) Do.
- 18) Fynsk Gejstlighed. L. A.
- 19) E. O. Schwartzkopf: Et lille Erindrings-Lexikon over adskillige Personer. Danske Samlinger 4. B., Pag. 77.
- 20) S. H. B.
- 21) Nyerup: Pag. 120 ff.

Eleverne og Undervisningen.

- 1) Fynsk Gejstlighed. L. A.
- 2) Bidrag til Nakskovs Historie. Nyt historisk Tidsskrift 5. B., Pag. 141 ff.
- 3) Nyerup Pag. 121.
- 4) Do. Pag. 47.
- 5a) N. H. S., Pag. 156.
- 5b) Eilif Bøgebjerg: Viborg-Rektoren Peter Jessen (Jyske Samlinger 5 R. 1. B., Pag. 209).
- 6) Bispens Kopibog for ^{22/10} 1732.

Slutning.

- 1) Nyerup: Pag. 134.
- 2) Do. Pag. 202.
- 3) S. H. B.
-

Fra Skoleaaret.

Skolen har i Aarets Løb haft Besøg af Undervisningsinspektør Dr. Højberg Christensen, Konsulenterne ved Undervisningsinspektionen Lektor Th. A. Müller og Lektor K. V. Olsen samt Konservator Lektor Poul Jørgensen.

Ved Skoleaarets Begyndelse ansattes ved Svendborg Statsgymnasium cand. mag. Frk. Kate Stangenberg som Timelærerinde i Gymnastik og cand. mag. Johannes Larsen som Timelærer i Matematik og Fysik. Under 9. 2. d. A. blev sidstnævnte af Undervisningsministeriet ansat som Adjunkt paa Prøve fra 1. Febr. 1935 at regne.

Med lejet Damper Agnete foretog Skolen d. 29.-8.-1934 i herligt Sommergejr sin aarlige Udflugt, der denne Gang gik til Lohals. D. 6.-9. foretog II og III Gmn. under Ledelse af Lektorerne K. A. Petersen og J. A. Kristensen en geologisk-kemisk Ekskursion til Stenstrup. Gennem Teglværksejerne E. og M. Andersens omhyggelige Forklaring fik Eleverne et godt Indblik i dansk Teglværksindustri. Ved en Vandring i Lergravene undersøgte Ler- og Gytjelagene. — Under Lektor K. A. Petersens Ledelse foretog hele II G. d. 5.-10. en geologisk Udflugt til Ristinge Klint. — Senere aflagde II Gmn. Besøg paa Eddikefabrikken og i Svendborg Bryghus, hvor de under elskværdig og kyndig Ledelse fik forevist de store industrielle Virksomheder. — Med cand. mag.erne Bøgebjerg, Bøcher og Frk. Vibæk

som Ledere var II G. om Eftermiddagen d. 9.-3. paa Besøg i Odense for at se Sct. Knuds Kirke, H. C. Andersens Mindehal og Odense Museum. — Lørdag Efterm. d. 6.-4. førte cand. mag. Steen Bøcher I G. ud til det nyopdagede Molerleje ved Hesselager, til Lunde-
borg Strand, Stenaldersamlingen paa Broholm m. m. — Gymnasieklasser har som sædvanlig aflagt Besøg paa Amtsbiblioteket.

D. 23. Okt. 1934 læste Recitator Poul Mürbe tyske Digte af Goethe, Schiller, Heine m. fl. for Eleverne i det nspr. Gymn. og 4. Mkl.

D. 7.-12.-1934 blev det aarlige Skolebal med Skolekomedie under stor Tilslutning afholdt i Borgerforeningens Lokaler og Teatret. Fortrinligt instrueret af Fru Adjunkt Jacobsen opførte Elever fra II G. først paa Engelsk J. A. Ferguson »Campbell of Kilmohr«, derefter Vaudevillen »Skifteretten gør Udslaget« af Alb. Hansen og Jul. Holmboe. En Del af Dekorationerne var malet af en Elev i III Gmn.; to andre Elever levede Mellemaktsmusikken.

D. 7.-2.-1935 blev der paa Skolen afholdt et Kursus i Karaktergivning for Lærere ved Gymnasieskoler og Lærere ved Realskoler. Eksaminator i Engelsk i Realkl. var Adj. Jacobsen, Censor Frk Melchior fra Ida Holst's Skole. I 4. Mkl. eksaminerede Mellemskolelærer Svane Nielsen; Lærer Eriksen, Ringe, censurerede. Der var mødt over 30 Lærere og Lærerinder fra Amtets Eksamensskoler.

Det aarlige Forældremøde afholdtes i Borgerforeningens lille Sal d. 28.-2.-1935. For en Forsamling af omkring 200 Forældre og Lærere holdt Hr. Læge Gustav W. Kiær et interessant og belærende Foredrag om »Hygiejnen uden for Skolen«. Efter Kaffe bordet udspandt der sig en livlig Forhandling.

Skolen har i Aarets Løb modtaget følgende Gaver:

Af Hr. Boghandler Kielberg: Bauditz, Hjortholm (bestemt til Bogpræmie); af Kirsten Stenbæk (1. Mkl.) 6 Bøger til Elevbiblioteket; af Hr. Redaktør Schiøtzt Christensen, Aalborg, et sjælden smukt Hvepse-Enebo paa en Bøgegren, af flv. Stationsforstander i Gentofte, Hr. Ole Mansfeld, en righoldig og meget værdifuld Samling Oldsager (ca. 200 Numre); af Gunnar Pilegaard (Realkl.) to Flintekiler; af Jens Fisker-Andersen (1. Mkl.) en Stenalderøkse; af Frits Jørgensen (I Gmn.) Drypsten af Kalcedon; af Inge Brodersen (3. Mkl.) Bændelormetinter i Lever og Tarmkrøs af Svin, Fostre af Svin, et Stykke Svinetarm med Spoleorme, Okseflyndere i Lever, Hestemave med Larver af Hestebremsen; af Erik Meyer (3. Mkl.) Forsteninger fra Kridttiden; af Inger Raahauge (1. Mkl.) Tænder af Ko og Nød, gnavet af Mus; af Jørgen Meyer (1. Mkl.) Skaller m. m. fra Køkkenmødding, Rester af Lerkar fra Jernalderen; af Bent Würden Petersen (1. Mkl.) et Stykke Træ med Puppe og Gange af Træhveps; desuden har adskillige Elever været behjælpelige med Indsamling af Dyr til Skolens Aquarium; af Helmutli Reimann (III Gmn.) et Snoningsapparat. Andre Elever har forøget den fysiske Samling med forskellige mindre Gaver.

Et Svendborg-Værelse paa Studenterkollegiet i Aarhus.

Efter Andragende fra Universitetsbestyrelsen i Aarhus bevilligede Svendborg Byraad under 4.-9.-1934 2500 Kroner til et Svendborg-Værelse paa det ny Studenterkollegium i Aarhus paa Betingelse af, at der ad privat Vej kunde skaffes en lignende Sum. Ved Skolens Mellemkomst lykkedes dette, idet følgende Bidrag indkom:

Fra en Realist af Aargang 1881 til Minde om og af Taknemlighed mod Grosserer Theobald Chr. Fr. Weber	Kr. 2000,00
Sparekassen for Svendborg og Omegn	Kr. 200,00
Svendborg Bank	Kr. 200,00
Tidl. Elev, fhv. Telegrafist ved Store Nordiske Telegrafsekselskab, Valentin	Kr. 25,00
X	Kr. 75,00
Paaløbne Renter	Kr. 18,01
Tilsammen	Kr. 2518,01
hvortil kommer Svendborg Bys Bidrag	Kr. 2500,00
ialt	Kr. 5018,01

Studenterkollegiet er f. T. under Opførelse, og efter Sommerferien vil Svendborg-Værelset staa parat til at modtage den første Student fra Svendborg Statsgymnasium.

Over for alle, der saaledes har glædet og gavnet Skolen, udtales her en hjertelig Tak.

Skolenævnet.

Ved Skoleaarets Begyndelse blev der afholdt Valg til et nyt Skolenævn. 220 Hjem afgav 216 Stemmer. Til Medlemmer af Nævnet valgtes følgende Repræsentanter for Forældrene:

1. Hr. Overlærer Jacobsen,
2. Hr. Sagfører Flening,
3. Hr. Pastor Rørdam,
4. Hr. Mejeribestyrer Ottosen

med henholdsvis Hr. Stadsingeiør Nygaard, Hr. Dyr-
læge Brodersen, Hr. Faktor Nielsen og Fru Pastor Nør-
gaard som Suppleanter. — Som Repræsentanter for
Lærerne valgte Skoleraadet Lektor K. A. Petersen og
Adjunkt Jacobsen. — Hr. Overlærer Jacobsen er Med-
lem af Afgiftsnævnet. — Nævnet har afholdt Møder d.
13.-9.-1934 og d. 11.-2.-1935.

Bekendtgørelse af 18. April 1933 angaaende Fastsættelse af Skoleafgiften.

Afgiftspligtig Indtægt:	Skoleafgift:	
Kr.	I Gymnasiet og Realklasserne for hver Elev maanedlig:	I Mellemskole- klasserne for hver Elev maanedlig:
	Kr. Ø.	Kr. Ø.
3 050— 4 000 inkl.....	3. 75	2. 50
4 050— 5 000 —	5. 00	3. 75
5 050— 6 000 —	6. 25	5. 00
6 050— 7 000 —	7. 50	6. 25
7 050— 8 000 —	8. 75	7. 50
8 050— 9 000 —	10. 00	8. 75
9 050—10 000 —	11. 25	10. 00
10 050—11 000 —	12. 50	11. 25
11 050—12 000 —	13. 75	12. 50
12 050—13 000 —	15. 00	13. 75
13 050—14 000 —	16. 25	15. 00
14 050—15 000 —	17. 50	16. 25
15 050—16 000 —	18. 75	17. 50
16 050 og derover	20. 00	17. 50

Har en Forsørger flere end 1 Barn, som er under 15 Aar, eller som er over denne Alder og nyder Undervisning i en af de offentlige højere Almenskoler, nedsættes Skatteindtægten med 1000 Kr. for hvert Barn udover det første; dog kan ingen Skatteindtægt over 4000 Kr. bringes ned under 3050 Kr.

Afgiftsaaret regnes fra 1. August til 31. Juli. **Afgiften** beregnes ordentligvis for 1 Afgiftsjaar ad Gangen og **forfalder** til Betaling den 30. September for Maanederne August—Oktober, den 30. November for Maanederne November—Januar, den 28. (29.) Februar for Maanederne Februar—April og den 31. Maj for Maanederne Maj—Juli.

Beregningen af Skoleafgiften foretages af et Raad, bestaaende af Rektor, Regnskabsføreren (Lektor P. Nielsen) og en Repræsentant for Forældrene valgt af Skolenævnet (Overlærer Jacobsen).

Optagelsesprøven

til I. Mellemlasse.

Fordringerne i de enkelte Fag, hvori der skal prøves, er iflg. kgl. Anordning af 19/6 03 fastsat saaledes:

1. *Dansk, mundtlig.* Der kræves af Eleven sikker, flydende og forstandig Oplæsning af et Stykke læst Prosa; desuden skal han (hun) prøves i Oplæsning af et Stykke ulæst, fortællende Prosa, som efter Indhold og Sprogform maa antages at ligge inden for hans Alderstrins sædvanlige Fatteevne, og vise nogenlunde Sikkerhed deri. Efter Oplæsningen maa han, vejledet ved Eksaminators Spørgsmaal, kunne genfortælle, hvad han har læst, og vise, at han *forstaar* det. Han maa kunne udenad nogle enkelte, væsentlig fortællende Digte og være i Stand til at gøre Rede for deres Indhold samt i det hele vise, at han har forstaaet dem. Ved Samtale paa Grundlag af det læste skal Eksaminator tillige forvise sig om, at han har Øvelse i at finde Hovedleddene i en Sætning og i at kende de vigtigste Ordklasser og deres Bøjning.

2. *Dansk, skriftlig.* Han maa uden væsentlige Fejl i Retskrivningen kunne skrive et i Omfang passende Stykke, som dikteres langsomt for ham med Angivelse af Skilletegnene, og som ikke indeholder sjældne Ord eller Ordforbindelser. Fremdeles maa han være nogenlunde indøvet i at kunne gengive i Skrift et ham fortalt eller langsomt forelæst fortællende Stykke, som ikke er synderlig langt, og hvis Sætningsbygning og Indhold er let fatteligt.

3. *Regning.* Prøven skal være haade skriftlig og mundtlig. Eleven maa kunne den lille Tabel *med Sikkerhed* og have *Færdighed* i at løse Opgaver i de fire Regningsarter med benævnte og ubenævnte hele Tal samt kunne anvende disse Regningsarter paa simple Opgaver i Regulatedetri. Han maa endvidere have Kendskab til Brøkbegrebet i Almindelighed og kunne addere og subtrahere ensbenævnte Brøker. Han maa ogsaa kende Decimalbetegnelsen og kunne foretage Addition og Subtraktion af Decimalbrøker samt multiplicere saadanne med en *hel* Multiplikator og dividere dem med en *hel* Divisor. Hovedregning maa han kunne udføre sikkert og hurtigt med mindre Tal.

4. *Skrivning.* Han maa kunne skrive latinsk Skrift tydeligt og nogenlunde pænt i Bog med Pen og Blæk, saavel enkelte Bogstaver og Ord som hele Sætninger, der fylder en Linie eller derover. Ligeledes skal han prøves i Afskrift af et kort Stykke efter en Bog.

5. *Religion.* Eleven maa have lært de vigtigste Fortællinger af hele den bibelske Historie at kende gennem mundtlig Fortælling eller efter en let og kortfattet Bibelhistorie, samt kunne nogle faa letfattede Salmer. Der maa kun prøves i det sidste Forberedelsesaars Pensum.

6. *Historie.* Han maa have læst eller mundtlig faaet meddelt et efter Tidsfølgen ordnet Udvalg af Fortællinger om Hovedpersoner og Hovedbegivenheder fra hele Fædrelandshistorien og frit kunne genfortælle deres væsentlige Indhold. Der maa kun prøves i det sidste Forberedelsesaars Pensum.

7. *Geografi.* Han skal paa Grundlag af Landkortet, med eller uden Hjælp af en lille Lærebog, have vundet et ret fyldigt Kendskab til Danmarks Geografi og ligeledes, om end i mindre Omfang, til Norges og Sveriges. Fremdeles maa han have lært at orientere sig paa en Globus og et Europaskort, saa at han kender Verdensdelene og de store Verdenshave samt har en Oversigt over Europas vigtigste Lande og disses Hovedstæder.

8. *Naturhistorie.* Han skal gennem *Iagttagelsesundervisning* have vundet Kendskab til en Del, dog ikke ret mange, Hovedtyper af Dyr- og Planteverdenen, særlig til vore egne Husdyr og vore vigtigste Nytteplanter.

Eksamen i 1934.

Nysproglig Studentereksamen.

Ved Prøven bestod:

Arnskov, Karengete, D. af Dommer A., Rudkøbing	7,52
Christiansen, Ellen Margrethe, D. af Godsejer C., Vejstrupgaard	7,03
Christophersen, Laura Marie Tradsborg, D. af Overlærer C., Faaborg	6,23
Flening, Poul Erik, S. af Overretssagfører F., Sv. b.	5,51
Hansen, Poul Jørgen, S. af Godsejer H., Faarevejle	7,45
Jensen, Aksel Ingvar, S. af Gaardejer J., Staagerup	7,37
Jensen, Clara Edith, D. af Købmand J., Svendborg	6,05
Jensen, Rasmus Bryderup, S. af Købmand J., Sv. b.	6,99
Jespersen, Oda, D. af Tilskærer J., Svendborg	7,06
Klingberg-Nielsen, Vagn, S. af Apoteker K., Vester- Skerninge	7,47
Krarp, Ellen, D. af Politimester K., Svendborg	6,54
Larsen, Aage Walther, S. af Slagteridirektør L., Svendborg	6,60
Larsen, Knud Gerner, S. af Borgmester L., Rud- købing	7,13
Meldal, Peter Christian, S. af Fabrikant M., Faaborg	7,62
Mortensen, Marius Bøjsen, S. af Seminarielærer M., Skaarup	7,48
Nielsen, Eva Boesen, D. af Lærer N., Skaarup	6,83
Petersen, Johs. Fr. Holbech, S. af Skræddermester P., Svendborg	5,84
Petersen, Otto William Berg, S. af Viktualiehandler P., Svendborg	7,24
Poulsen, Erik Marius, S. af afd. Politibetjent P., Taasinge	7,44
Rasmussen, Johanne Marie, D. af afd. Gaardejer R., Kværndrup	5,98
Scavenius, Annie L. B., D. af Godsejer S., Juulskov	5,42
Stokholm, Sejer, S. af Dyrlæge S., Humble	6,41
Varbo, Erik, S. af Købmand V., Faaborg	6,47

Beskikkede Censorer var: Rektor Thors og Lektor Dalhof (skr. Dansk), Lektor K. V. Olsen og Rektor Friis-Hansen (skr. Engelsk), Lektor Sigtryggsson og Lektor Østergaard (skr. Tysk), Adj. A. Sørensen (Naturfag), Lektor Meulengracht (Dansk), Lektor H. M. Jensen (Engelsk), Lektor Kragelund (Latin).

Realeksamen

Ved Prøven bestod:

Christiansen, Knud H. Th., S. af Lagerforvalter C., Taasinge	6,59
Clausen, Kaj Bjørn, S. af afd. Kommune­lærer C., Svendborg	6,84
Frederiksen, Inga Faurschau, D. af Bogholder F., Tved	6,71
Hansen, Anna Kirstine, D. af Postbud H., Taasinge	6,94
Hansen, Hans Gunder, S. af Jernbanearbejder H., Svendborg	7,45
Jensen, Kaj Aage, S. af Skibsfører J., Svendborg	7,55
Krarup, Nanna Emilie, D. af Proprietær K., Mæ­gaarden	6,61
Larsen, Agnete A. P., D. af Husejer L., Svendborg	6,19
Madsen, Inga Marie, D. af Gæstgiver M., Stenstrup	7,40
Nielsen, Johannes Erhardt, S. af Chauffeur N., Sv. b.	7,42
Nytofte, Søren Helge, S. af Former N., Svendborg	5,95
Paaschburg, Erik, S. af Proprietær P., Svendborg	7,34
Pedersen, Aksel Robert, S. af Detailhandler P. .	6,61
Petersen, Ellen Marie, D. af Lods P. Udbyhøj . .	5,13
Rasmussen, Asger Bruun, S. af Fiskerøger B., Sv. b.	7,22
Rasmussen, Jørgen Lund, S. af Gibsstøber R., Sv. b.	6,72
Rasmussen, Robert Sigurd, S. af Slagteriarbejder R., Svendborg	5,17
Scavenius, Karen M. F. B., D. af Godsejer S., Juulskov	7,07
Stache, Ernst Walther, S. af Malermester S., Sv. b.	4,92
Thomsen, Jens Piil, S. af Snedker T., Taasinge .	6,68
West, Lilian Grethe, D. af Lærer W., Svendborg	6,48

Beskikkede Censorer var: Overl. J. Christophersen og Lektor Mielche (skr. Dansk), Lektor Vinterberg og

Overl. L. J. Smidt (skr. Engelsk), Lektor Frk. Lønggaard og Skoleinsp. Hald (mat. Opg.), Lektor Meulengracht (Dansk).

Mellemskoleeksamen.

30 Elever bestod Eksamen; af disse oprykkedes 6 i I Gns., 5 i I Gmn., 16 i Realkl.; 3 udmeldtes.

Beskikkede Censorer var: Adj. Norrild (skr. Dansk), Rektor Torsting (mat. Opg.), Adj. P. Holt (Historie).

Følgende Pensa er læst:

Religion.

1. Mkl. I. M. Hertz' Bibelhistorie fra S. 1—80. Kapers Katekismus. Salmer.
2. Mkl. I. M. Hertz' Bibelhistorie fra Side 80—134. Kapers Katekismus. Salmer.
3. Mkl. Lidelseshistorien. Balslevs Katekismus. Apostlenes Gerninger efter Ny Testamente.
4. Mkl. Kirkehistorie fortalt efter A. E. Thomsens Bog.
  - I Gns. Joh.s Evangelieberetning, Oldkirken og Middelalderens Kirkehistorie.
  - I Gmn. Almindelig Religionshistorie: Primitivreligiøse Skikke og Forestillinger. Ægyptisk, Assyrisk-Babylonisk Religion. Indiens og Østasiens Religioner. Islam. Nogle Træk af Israels Historie.
  - II Gns. Reformationen, dens Virkning i andre Lande og disses videre Forløb med særligt Henblik paa Danmark.
  - II Gmn. Gennemgang af Israels Historie med særligt Henblik paa den estereksilske Tid. Mathæus Evangelium.
- III Gns. Bjærgprædiken med særligt Hensyn til ethiske Spørgsmaal. Dansk Salmehistorie. Religionshistorie i kortfattet Træk efter N. Søderblom.
- III Gmn. Gennemgang af Kirkehistorien med særligt Henblik paa Danmark.

Dansk.

1. Mkl. Børnenes Læsebog, 5. Del, er benyttet til Oplæsning og Genfortælling. Til Stile- og Ordøvelse er benyttet Smith og Lange: Skriftlig Dansk IV. Hefte.
2. Mkl. Børnenes Læsebog, 6. Del, er benyttet til Oplæsning og Genfortælling. Smith og Lange: Skriftlig Dansk, V. Hefte er benyttet til Ordøvelse, Sprogøvelse og Stile. Forelæst for Klassen: Aladdin.
3. Mkl. Agerskov og Rørdams Læsebog for Mellem-skolen er benyttet til Oplæsning og Genfortælling. Kr. Langdal Møller og S. Segerstrøm: Svensk Læsebog for Mellemskolen, S. 5—30. Olaf Langes Øvelsesstykker er benyttet til Analyse og Tegnsætning. 1 Stil om Ugen.

4. Mkl. Agerskov og Rørdams Læsebog er benyttet. Johs. V. Jensen: Myter (Dansklærertoreningens Udg.) 1 Stil hver Uge. Til Eksamen opgives Hostrup: »Genboerne«, Bjørnson: »En glad Gut« samt større og mindre Stykker af Læsebogen. Kr. Langdal Møller og S. Segerstrøm: Svensk Læsebog for Mellemkolen. Til Eksamen opgives S. 22—35; 43—63.

Realkl. Til Oplæsning og Litteraturundervisning er benyttet Agerskov og Rørdam: Dansk Læsebog for Realklassen. Bæk: Danske Digtere. Til grammatisk Undervisning er anvendt Bæk: 50 §§ og Olaf Langes Øvelsesstykker. 1 Stil hver anden Uge.

Til Realeksamen opgives: Holberg: »Den politiske Kandestøber«, Oehlenschläger: »Hakon Jarl« samt større og mindre Stykker af Læsebogen.

I G. Af Værker er læst: Holberg: »Erasmus Montanus«. Poul Møller: »En dansk Students Eventyr«. Hertz: »Svend Dyrings Hus«, Hauch: »Søstrene paa Kinnekullen«. Litteraturprøver fra K. Mortensens Litteraturudvalg I, i den nye Udgave: 1. og 4. Hefte. Ca. 100 Sider i Agerskov og Nørregaards svenske Læsebog. 1 Stil hver anden Uge.

II G. Dansk Litteratur og Litteraturhistorie er gennemgaaet med Benyttelse af Karl Mortensens Litteraturudvalg for Gymnasiet II, 1 og 2, i den nye Udgave: 2., 3., 4. og 5. Hefte. Karl Mortensens Litteraturhistorie. Af Værker er læst: Oehlenschläger: »St. Hans Aftenspil«. Heiberg: »En Sjæl efter Døden«. Ibsen: »Kongsemnerne«. 25 Sider af Bertelsens oldnordiske Læsebog. 1 Stil hver anden eller tredje Uge.

III G. Dansk Litteratur og Litteraturhistorie er gennemgaaet med Benyttelse af Karl Mortensens Litteraturudvalg for Gymnasiet I, II, 1 og 2, i den nye Udgave: 2., 3., 4., 5. og 6. Hefte. Karl Mortensens Litteraturhistorie. Af Værker er læst: J. P. Jacobsen: »Mogens«, Drachmann: »Prinsessen og det halve Kongerige«. Den Litteratur, der opgives til Eksamen, er gennemgaaet. Af Bertelsen: Dansk Sproghistorie er læst 40 Sider Gammeldansk. Stil hver tredje Uge.

Til Eksamen opgives: Holberg: »Erasmus Montanus«. Oehlenschläger: »St. Hans Aftenspil«. Ibsen: »Kongsemnerne«. Hertz: »Svend Dyrings Hus« og P. Møller: »En dansk Students Eventyr«.

Desuden opgives noget over 150 Normalsider, nemlig J. P. Jacobsen: »Mogens« og Prøver fra Mortensens Litteraturudvalg I, II, 1 og 2.

Af Oldnordisk opgives 13 Sider, af ældre Dansk 22 Sider og af Svensk ca. 60 Sider.

Engelsk.

1. Mkl. P. Jacobsen: Mellemskolens Engelske Begynderbog samt Herbert Strang's Readers: Rough.
  2. Mkl. P. Jacobsen: Engelsk Læsebog for Mellemstandpunktet S. 1—70. Nogle Hovedpunkter af Jacobsens Grammatik. Jacobsen: Engelske Stiløvelser.
  3. Mkl. P. Jacobsen: Engelsk Læsebog for Mellemstandpunktet S. 70 og ud. P. Jacobsen: Engelsk Grammatik. Samme: Engelske Stiløvelser.
  4. Mkl. O. Jespersen: Engelske Læsestykker med Øvelser S. 1—10, 21—31, 36—44, 49—57, 61—66, 82—116. Til Eksamen opgives S. 36—44, 61—66, 85—116. Jacobsens Grammatik. P. Jacobsen: Engelske Stiløvelser.
- Realkl. Statarisk er læst og opgives til Realeksamen: Otto Jespersen: Engelske Læsestykker med Øvelser S. 116—126, 144—174, og O. Jespersen: Treasure Island S. 12—38. Jacobsens Grammatik. Til Ekstemporallæsning er benyttet O. Jespersen: Treasure Island. P. Jacobsen: Engelske Stiløvelser for Realklassen.
- I Gns. O. Jespersen: Engelske Læsestykker med Øvelser S. 116—126, 144—174. O. Jespersen: The British Reader S. 3—29, 31—43, 46—75, 96—114, 123—131. Bernard Shaw: The Doctor's Dilemma. T. B. Reed: The Fifth Form at St. Dominic's. Mundtlig og skriftlig Stiløvelse efter P. Jacobsen og A. Hansens engelske Stiløvelser. P. Jacobsen: Engelsk Grammatik.
  - II Gns. Jespersen: The British Reader, S. 76—96, 114—122, 131—207. Bernard Shaw: The Doctor's Dilemma. Galsworthy: Justice. Shakespeare: The Merchant of Venice. Georg Bruun & Sv. Bruun: The Historical Reader S. 89—123. Østerberg: English Poems S. 1—47, 52—58. Brahde: Conversation

Reader. Genfortællings- og Oversættelsesstile med Benyttelse af A. Hansens Stiløvelser.

- III Gns. Dickens: A Christmas Carol. Thackeray's Vanity Fair: Rebecca Sharp and the Crawleys ved J. E. Andersen S. 3—46. Georg Bruun & Sv. Bruun: Historical Reader S. 123—150, 154—164. Østerberg: English Poems S. 59—79, 87—144. Kaj Bredsdorff: Rossetti, Morris & Swinburne S. 3—10, 12—16, 22—24. Afsnit af den engelske Litteraturs Historie med Benyttelse af Sefton Delmer: English Literature. Adolf Hansen: Engelske Stiløvelser. P. Jacobsen: Engelsk Grammatik.

Til Eksamen opgives: Shakespeare: The Merchant of Venice Act I. Østerberg: Poems: 60—76, 89—97. Rossetti, Morris, Swinburne S. 2—10, 12—16. Historical Reader: 154—164. Dickens: A Christmas Carol: Stave IV & V. Thackeray: Vanity Fair S. 31—46. Jespersen: The British Reader S. 168—207.

Tysk.

2. Mkl. Ernst Kaper og Aksel V. Nielsen: Deutsch für Anfänger. Hele Bogen.
  3. Mkl. Ernst Kaper og Aksel V. Nielsen: Deutsch für die mittlere Stufe S. 1—100. En Del tyske Smaasange indøvet. Kaper: Kortfattet tysk Sproglære: Formlæren i Udtog.
  4. Mkl. Ernst Kaper og Aksel V. Nielsen: Deutsch für die mittlere Stufe S. 88—200. Heraf opgives til Eksamen S. 93—110, 123—142, 152—170, 177—182, 189—194. Kaper: Kortfattet tysk Sproglære i Udtog. Ekstemporallæsning efter Hauff: Die Karawane (Wiesb. Volksb.) Der er skrevet en Del Stile paa Kassetavlen.
- Realkl. Ingerslev og Vibæk: Tysk Læsebog III for Realklassen 3. Udg. S. 1—79; 92—117; 185—200. Til Eksamen opgives S. 1—53; 185—200. Kaper: Kortfattet tysk Sproglære repeteret. Som Ekstemporallæsning er benyttet Læsebogens Tekster fra S. 79—fremefter. Der er skrevet et Antal Stile paa Kassetavlen.
- I Gns. Umgangssprache 6. Auflage S. 7—50. Wolzogen: Die Gloria-Hose. Frederik Ingerslev: Tyske Læsestykker for Gymnasiet. J. Kaper: Tyske Stil-

- øvelser f. d. m. Kl. S. 1—55. Kaper: Kortfattet tysk Sproglære til Skolebrug, Syntaxen. Over 30 Hjemmestile.
- I Gmn. Fr. Ingerslev: Tyske Læsestk. for Gynn. S. 1—71 og 124—152. Kaper: Tyske Stiløvelser Nr. 3 og Grammatik. Wolzogen: Gloria-Hose.
- II Gns. Deutsche Umgangssprache S. 50—98. Sigtryggsson: Deutsche Kultur- u. Charakterbilder, II Nr. 4, 5, 8, 9, 19, 20, 21. Carl Gad: 100 tyske Digte S. 46—107; de dertil hørende Afsnit af Brask: Deutsche Litteraturgeschichte. Schiller: Wilhelm Tell (Velh. u. Klasing); Kursorisk: Th. Storm: Der Schimmelreiter. Kaper: Kortfattet tysk Sproglære, Formlæren; Kaper: Tyske Stiløvelser f. d. m. Kl. S. 55—ud; Tyske Stiløvelser f. d. h. Kl. S. 5—40. Over 30 Stile, skiftevis Oversættelse og Genfortælling.
- II Gmn. Fr. Ingerslev: Tyske Læsest. S 71—124 og 125—196. Moderne erzählende Prosa (Velh og Klasing) S 1—70. Kaper: Tyske Stiløvelser Nr. 3 og Grammatik.
- III Gns. Goethe: Faust I (Nohle) S. 62—106. Sigtryggsson: Deutsche Kultur- u. Charakterbilder Nr. 10—24. Gad: 100 tyske Digte S. 9—47. Brasks tyske Litteraturhistorie i Udtog (Hovedforfatterne). Kaper: Kortfattet tysk Sproglære repeteret. J. Kaper: Tyske Stiløvelser f. d. h. Klasser S. 34—75. Ekstemporal: Carl Gads moderne tyske Noveller. 1 ugentlig Hjemmestil, skiftevis Genfortælling og Oversættelse. Til Eksamen opgives: Faust I: Wald und Höhle; Marthens Garten. Shiller: Tell III. Digte: Die drei Ringe; Zauberlehrling; Prometheus; Grenzen der Menschheit; Das Göttliche; An die Freude; Ring des Polykrates; Kraniche; Glocke. Sigtryggsson: Martin Luther; Friedrich der Grosse; In Weimar bei Goethe zu Gaste; Deutsches Studentenleben. Som Grundlag for Samtaleprøven: Umgangssprache S. 50—98.
- III Gmn. Fr. Ingerslev: Tyske Læsestk. S. 91—217. Moderne erzählende Prosa S. 71—143. Sammlung Göschen: Radioaktivität von Prof. Przibram.

Fransk.

- Realkl. Nielsen og Hoffmann: Fransk Begynderbog S. 1—81, 94—111 Til Eksamen opgives S. 27—31, 55—81, 94—111.

- I G. Nielsen og Hoffmann: Fransk Begynderbog.
- II G. Jung: Fransk Læsebog. Mérimée: Colomba.
N. C. Nielsen: Fransk Grammatik. Nielsen: Franske Stiløvelser I.
- III G. Bovien og Høpfner: Nyere franske Forfattere i Udvalg. Glahn: Lectures variées: La Prise de la Bastille og Charlotte Corday. Nielsens Grammatik. Nielsen: Franske Stiløvelser I.

Latin.

- 4. Mkl. Mikkelsens latinske Læsebog for Mellemskolen, S. 1—36.
- I Gns. Cortsen: Udvalg af Cæsars Gallerkrig Bog 1, 2, 3, 4: Kap. 1—16 og 6.
- II Gns. Cortsen: Udvalg af Cæsars Gallerkrig S. 63—77 og II, S. 1—59.
- III Gns. Cortsen: Latinsk Læsebog II, S. 59—77. Sallusts Catilina, v. Drachmann og Gertz: Cap. 14—50, 55 og ud. Til Eksamen opgives: Cortsen: Udvalg af Cæsars Gallerkrig, 5. Bog. Cortsen: Udvalg af Cicero, S. 1—17, 41—52, 59—62, 65—70. Sallust: Kap. 55 og ud.

Historie.

- 1. Mkl. Efter Ludvig Schmidts Verdenshistorie for Mellemskolen I er læst til Karl den Store.
- 2. Mkl. Efter samme Bog er læst Middelalderen.
- 3. Mkl. Efter Ludvig Schmidts Verdenshistorie for Mellemskolen II er læst den nyere Tid indtil den franske Revolution.
- 4. Mkl. Efter samme Bog er læst fra 1789 og ud.
- Realkl. K. Thejl: Historien efter 1848. P. Munch: Mindre Lærebog i Samfundskundskab, 7. Oplag S. 5—42, 80—112.
- I G. P. Munch: Oldtid og Middelalder. Johan Ottosen: Lærebog i Nordens Historie S. 1—29.
- II G. P. Munch og Th. Müller: Verdenshistorie, den nyere Tid til 1789. Johan Ottosen: Lærebog i Nordens Historie til 1814.
- III G. P. Munch og Th. Müller: Verdenshist. fra 1789 og ud. Johan Ottosen: Nordens Historie fra 1814

og ud. Ottosen: S. 34—66 (Valdemarernes Tidsalder) og Munch: I S. 21—65 (Grækenland) opgives til Eksamen foruden det sædvanlige Pensum. P. Munch: Samfundskundskab, 11. Oplag, S. 1—33, 75—116.

Oldtidskundskab.

- I G. Homers Iliade i Udtog af V. Østergaard; alt undtagen IX. Sang. Kragelund: Græske Kunstværker.
- II G. Sofokles: »Ajas«. Platon: »Sokrates' Forsvarstale«. Hovedværker i den græske Kunst er gennemgaaet med Luckenbach: »Kunst und Geschichte I« og Kragelund: Græske Kunstværker som Grundlag.
- III G. Af nyt er læst Platon: »Kriton og Faidon« i Udtog. Euripides: »Medeia«. Herodot: »Kong Kroisos« til Side 31. Til Eksamen opgives: Iliaden I., delvis VI. og hele XXII. Sang. Af Platon: »Sokrates' Forsvarstale« samt »Kriton« i Udtog. Herodot: »Kong Kroisos« til S. 31. Sofokles: »Ajas«. Græsk Kunst efter Luckenbach og Secher: Græsk-romersk Kunsthistorie.

Geografi.

- 1. Mkl. Efter C. C. Christensens Lærebog for Mellem-skolen fra Rusland til Svejts.
  - 2. Mkl. Efter samme Bog Svejts, Donaulandene, Syd-europa samt Afrika.
  - 3. Mkl. Efter samme Bog er læst: Asien, Amerika, Australien, Verdenshavene og lidt alm. Geografi.
  - 4. Mkl. Efter samme Bog: Danmark og den skandinaviske Halvø samt Amerika.
- Realkl. Andersen og Vahl: Erhvervsgeografi er gennemgaaet.

Naturhistorie.

- 1. Mkl. Efter Balslev og Andersens Zoologi I for Mellemskolen er læst: Pattedyrene og Rovfuglene. Balslev og Simonsens Botanik for Mellemskolen, 1. Del.
- 2. Mkl. Efter samme Zoologi fra Spurvfugle og ud. Balslev og Simonsens Botanik for Mellemskolen, 2. Del.

3. Mkl. Efter samme Zoologi II, S. 1—70. Balslev og Simonsens Botanik for Mellemkolen, 3. Del. S. 20—36, 4. Del, S. 1—20, 28 og ud.
  4. Mkl. Efter Balslev og Andersens Zoologi for Mellemkolen: Mennesket og Krybdyr. Efter Balslev og Simonsens Botanik for Mellemkolen; 2. Hefte Side 4—15, 3. Hefte Side 1—8, 20—32 og 36—40, 4. Hefte Side 23—29. Rasmussen og Simonsen: Organisk Kemi Side 10—20.
- Realkl. Balslev og Andersen: Zoologi for Realklassen. Botanik: Balslev og Simonsen: Botanik for Realklassen: Femtalsplanter, (helkronede, frikronede). Af Tretalsplanter: Liljefamilien.

Naturlære.

1. Mkl. Rasmussen og Simonsen: Lærebog i Fysik for Mellemkolen I, S. 1—53.
  2. Mkl. Rasmussen og Simonsen: Lærebog i Fysik I, S. 54 og ud. Rasmussen og Simonsens Kemi for Mellemkolen, Afsnit I.
  3. Mkl. Rasmussen og Simonsen: Fysik for Mellemkolen II til Lyden.
  4. Mkl. Rasmussen og Simonsen: Fysik for Mellemkolen II. Lyd, Elektricitet (undtagen Afsnittet om traadløs Telefoni og Telegrafi). Energi. Kemi: Afsnit II.
- Realkl. Fischer og Simonsen: Elektricitetslære for Realklassen. Rasmussen og Simonsen: Varmelære for Realklassen.
- I Gmn. Fysik. Th. Sundorph: Varmelære og Lyslære; J. A. Kristensen og Hans Rasmussen: Astronomi S. 1—19. Kemi. Hans Rasmussen: Kemi I. Til Karbonater; Kemi II, Termokemi, Massevirkning, termisk Dissociation.
  - II Gmn. Fysik. Th. Sundorph: Elektricitetslære til Straaler. Th. Sundorph: Mekanik til Væsker. J. A. Kristensen og Hans Rasmussen: Astronomi S. 19—ud. Kemi. Hans Rasmussen: Kemi II, 1; I fra Karbonater til Aluminium.
  - III Gmn. Fysik. Th. Sundorph: Mekanik. Til Prøven opgives: Astronomi p 1—39; Varmelære p 29—31; Elektricitetslære p 31—45, 58—90, 106—133; Mekanik 3. Udg. p 1—30, 47—63, 71—78, 86—92; Lyslære p 24

—40; samt 15 Øvelser: 1. Varmefyldte. 2. Brydningsforhold. 3. Smeltevarme. 4. Længdeudvidelseskoefficient. 5. Hg's Rumudvidelseskoefficient ved Pyknometermetoden. 6. Ilt's Normalvægtfyldte. 7. Vægtfyldte af Væsker. 8. Samlelinsens Brændvidde. 9. Specifik Modstand. 10. Overfladespænding. 11. Lydens Hastighed i Luft og CO₂. 12. Stemmegaffels Svingetal. 13. Cu's Temperaturkoefficient. 14. Elektromotorisk Kraft. 15. Biot og Savart's Lov. Kemi: Hans Rasmussen: Kemi I. Fra Aluminium og ud; Kemi II, 2. Til Prøven opgives: Kemi II.

Naturkundskab.

- I Gns. Andersen og Vahl: Geologi for Gymnasiet.
- I Gmn. Andersen og Vahl: Geologi for Gymnasiet. Andersen og Vahl: Havet.
- II Gns. Kr. Simonsens Biologi (5. Udg.). Kroghs Fysiologi (6. Udg.) S. 1—80.
- II Gmn. Kr. Simonsen: Biologi (5 Udg.) A. Krogh: Fysiologi (6 Udg.) S. 1—99.
- III Gns. Kroghs Fysiologi fra S. 80—126. Andersen og Vahls alm. Geografi. Astronomi. Til Eksamen skal opgives: Biologi og Astronomi.
- III Gmn. Kroghs Fysiologi S. 99.—126. Andersen og Vahl: Klima- og Plantebælter 5te Udg. Erhvervs-kulturens Hovedformer og Geografiske Tabeller. Til Eksamen opgives: Biologi og Geografi.

Matematik og Regning.

- 1. Mkl. Pihl og Rings Regnebog for Mellemskolen I. Pihl og Rasmussen; Geometriske Øvelser I til Pgn. 16.
- 2. Mkl. Pihl og Rings Regnebog for Mellemskolen II. Pihl og Rasmussen: Geometriske Øvelser I og II, Side 1—25, samt Multiplikation af flerleddede Størrelser, Ligninger af 1. Grad med en ubekendt.
- 3. Mkl. Aritmetik og Regning efter Pihl og Rings Regnebog III for Mellemskolen. Pihl og Rasmussen: Geometriske Øvelser II, Side 25—50, tilsv. Opgaver.
- 4. Mkl. Aritmetik og Regning efter Pihl og Rings Regnebog IV for Mellemskolen. Pihl og Rasmussen: Geometriske Øvelser, II, Side 45 og ud.

- Realkl. Jessen og O. Smith: Matematik og Regning for Realklassen. Fr. Friis-Petersen og Jessen: Realklassens Regnebog.
- I Gns. T. Bonnesen: Matematik for Gymnasiet I, Kap. 1—4.
- I Gmn. Viggo Madsen: Matematik I og II samt Differens- og Kvotienttrækker, Rentesregning og Anuiteter.
- II Gns. T. Bonnesen: Matematik for Gymnasiet, Kap. 4—9 og Trigonometri.
- II Gmn. Jul. Petersen: Analytisk Plangeometri og Stereometri (til og med de platoniske Legemer). V. Madsen: Matematik IV samt $\lg$ og e^x .
- III Gns. T. Bonnesen: Matematik for Gymnasiet, Kap. 8, Trigonometri, Værdipapirer. Til Eksamen opgives: Kap. 1, 2 (undt. § 12, 13), 3 og 12: Den lineære Ligning. Diskus. af Rødsæt for 2 Lign. af 1. Gr. Bestemmelse af Hældningen for en ret Linie vinkelret paa en given Linie. Skæring mellem en ret Linie og Cirkelen eller en Paralel. Tegning og Diskus. af $y = Ax^2 + Bx + C$. Foruden Bogens Stof i Trigonometri opgives: De 5 Trekantstilfælde samt lidt om Areal.
- III Gmn. Jul. Petersen: Stereometri, Tillæg til Aritmetik og Algebra. Til Prøven opgives: Aritmetik og Algebra 4, 6, 7. Trigonometri, Stereometri 1, 2, 3, 4. Ret Linie og Cirkel. Infinitesimalregning.

Skrivning.

Skraaskrift efter Overintendant Jørgensens Skrivebøger.

Tegning.

Frihaandstegning efter Træmodeller og Brugsgenstande.

Gymnastik og Sang.

Undervisningen ledes paa den af Ministeriet befalede Maade. En Del Gymnastiktimer anvendes om Sommeren til Boldspil. Alle Elever maa være forsynede med Gymnastikdragt.

Svømning.

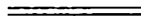
Udenfor Skoletiden og i Sommerferien har der af Adjunkt Jacobsen været givet Undervisning til de Elever, der ønskede det. Diplom for den udvidede Prøve for Real- og Gymnasieelever tildeltes 2 Dreng, for den udvidede Prøve 1 Dreng og for Frisvømmerprøven 9 Dreng.

Undervisningen sluttede d. 31. August.

Forhaabentlig vil Svømmeundervisningen ogsaa blive fortsat i Aar.

Haandgøring.

1. Mkl. Strikket et Par Vanter. Syet og broderet et Pudevaar.
  2. Mkl. Syet en Underkjole. Strikket Hue og Hals-tørklæde.
  3. Mkl. Syet en ærmeløs Natkjole. Strikket en Jumber.
  4. Mkl. Syet Pyjamas. Syet en Bakkervesiet med Hulsøm og Orkis.
- Realkl. Syet en Kjole. Syet og broderet et Pudevaar.

Lærere og Elever.

Lærerpersonalet

bestaar for Tiden af:

- Rektor Dietrich Petersen*: Tysk (3. Mkl., I og III Gns.)
12 Timer.
- Hr. Lektor *P. Nielsen*: Dansk (I—III Gns.); Oldtidskundskab (I—III Gns.); Geografi (1. Mkl.—R.); 24 Timer.
- Hr. Lektor *K. A. Petersen*: Naturhistorie (1 Mkl.—R); Naturkundskab (I—III G.); 24 Timer.
- Hr. Lektor *Ŷ. A. Kristensen*: Fysik og Kemi (I—III Gmn.); Matematik (III Gmn.); Naturlære (3. Mkl., Realkl.); 28 Timer.
- Hr. Adjunkt *Chr. Møller*: Matematik (I—III Gns.); Regning og Matem. (2. og 3. Mkl.); Religion (1.—4 Mkl.; I—III Gmn.); 27 Timer.
- Hr. Adjunkt *P. Jacobsen*: Engelsk (2. Mkl.—III Gns.); 28 Timer.
- Adjunkt Fru *A. Møller*: Tysk (II Gns., I—III Gmn.); Engelsk (1. Mkl.); Latin (4. Mkl.); Historie (I og III Gmn.); 28 Timer.
- Hr. Adjunkt *K. A. Christensen*: Fransk (R, I - III Gns.); Latin (I—III Gns.); 28 Timer.
- Hr. Mellemkolelærer *A. Grønvald*: Gymnastik med Drengene; Sløjd (1. Mkl.—Realkl.); 28 Timer.
- Hr. Mellemkolelærer *Svane Nielsen*: Historie (1. Mkl.,—Realkl.); Skrivning (1.—4. Mkl.); Regning og Matematik (4. Mkl., Realkl.); 28 Timer.
- Mellemkolelærerinde Frk. *Johanne Møller*: Dansk (Realkl.); Tysk (2. Mkl., 4. Mkl., Realkl.); Haandgerning (1. Mkl.—Realkl.); 27 Timer.
- Hr. Kst. Adjunkt *Johannes Larsen*: Matematik (I—II Gmn.); Regning (1. Mkl.); Naturlære (1. 2. og 4. Mkl.); Tegning i Mellemkolen; 28 Timer.
- Hr. Cand. mag. *Ejlif Bøgebjerg*: Historie (II Gmn., I—

III Gns.); Oldtidskundskab (I og III Gmn.); Dansk (2. Mkl., II og III Gmn.); 27 Timer.

Cand. mag. Frk. *Guðrun Vibæk*: Fransk (I—III Gmn.); Oldtidskundskab (II G.); Dansk (3. og 4. Mkl., I Gmn.); 27 Timer.

Cand. mag. Frk. *Kate Stangenberg*: Gymnastik med Pigerne; Dansk (1. Mkl.); 26 Timer.

Hr. Musikdirektør *S. Andersen*: Sang m. hele Skolen; 9 Timer.

Hr. Pastor *Schiødte*: Religion (I—III Gns.); 3 Timer.

Under Lektor *K. A. Petersens* Fraværelse paa Grund af Sygdom fra Nytaar til Sommerferien har cand. mag. *Steen Bøcher* besørget hans Timer.

Skolens Inspektør er Lektor *K. A. Petersen*. Hr. Adjunkt *Knud A. Christensen* har haft indvendig Inspektion, Frøken *Møller* Opsyn med Pigerne og Hr. *Grønvald* en Del skriftligt Arbejde.

Skolens Regnskabsfører er Lektor *P. Nielsen*, Egen-sevej 17 A, Bibliotekar er Adj. *Jacobsen*.

Antallet af Elever

var pr. 1. September 1934 274, (144 Dreng; 130 Piger); heraf var 145 fra Svendborg, 129 fra udenbys Sogne. I Skoleaarets Løb er af III Gns. udmeldt *Gerda Borch Rasmussen*, af II Gns. *Lennart Ahlefeldt* og *Annelise Becker*, af I Gns. *Grethe Flindt Hansen*, af 3. Mkl. *Erik Meyer*. Fire Søkende *Thyssen*, som indmeldtes fra Skoleaarets Begyndelse, udmeldtes d. 15. Septbr., uden at de havde paabegyndt deres Skolegang her. Indmeldt er i 1. Mkl. *Regitze Ejlers*; i 2. Mkl. *Grethe Westergaard*, i 3. Mkl. *Johannes Petersen* og *Carl Michael Petersen*, i I Gns. *Viggo Thuesen*, saa at Skolen pr. 1. Maj 1935 talte 270 Elever, der fordelte sig saaledes:

III Gns.

1. *Bjørn-Jensen, Christian, S. af Sagfører B.—J.*
2. *Boesen, Karen, D. af Lærer B.*
3. *Bonnesen, Anna Fr., D. af Bankdirektør B.*
4. *Brandt, Ellen, D. af Fabriksinspektør B.*
5. *Christiansen, Valborg V., D. af afl. Skibsfører C.*

6. Christophersen, Johanne Tradsborg, D. af Overlærer C.
7. Drejer, Edith Marie, D. af Husmand D.
8. Ejlers, Knud C. Sch., S. af Læge E.
9. Fischer-Jørgensen, Gerda, D. af Sparekassedirektør F.
10. Frydendahl, Aage E., S. af Førstelærer F.
11. Hansen, Kirsten Elisabeth, Datter af Dommer H.
12. Høyrup, Kjeld, S. af Sognepræst H.
13. Irgens-Hansen, Ada, D. af Fabrikant I.
14. Jacobsen, Andreas, S. af Landbrugskandidat J.
15. Jensen, Marie, D. af Overdyrlæge J.
16. Knudsen, Poul Arne, S. af Gaardejer K.
17. Kølster, Helle, D. af Lærer K.
18. Larsen, Poul, S. af Urmager L.
19. Lauesen, Gerda Elisabeth, D. af Kaptajn L.
20. Møller, Rudolf L. E., S. af Adjunkt M.
21. Petersen, Mogens, S. af Købmand P.
22. Poulsen, Grethe Kathrine, D. af Overretssagfører P.
23. Poulsen, Inger Christine, D. af Sagfører P.
24. Sørensen, Gerda, D. af Varemægler S.

III Gmn.

1. Andersen, Rasmus Drejer, S. af afd. Gaardejer A.
2. Bavngaard, Knud, S. af Førstassistent B.
3. Christensen, Poul Ove, S. af Kommunalærer C.
4. Dinesen, Holger, S. af Gaardejer D.
5. Grubbe, Olav, S. af Førstelærer G.
6. Jacobsen, Ole Riis, S. af Adjunkt J.
7. Knudsen, Henning A. C., S. af Læge K.
8. Kobbervagel, Finn, S. af Dyrlæge K.
9. Lassen, Otto Münter Alexander, S. af Amtmand L.
10. Meyer, Christiane Margrethe, D. af Fabrikant M.
11. Mortensen, Niels Mose, S. af Gaardejer M.
12. Nielsen, Axel Schmidt, S. af Mejeribestyrer N.
13. Petersen, Hans Ditlev, S. af Købmand P.
14. Rasmussen, Anne Martha, D. af Landbrugskand. R.
15. Rasmussen, Poul Niels, S. af Landbrugskandidat R.
16. Reimann, Helmutli A., S. af afd. Ekspedient R.
17. Selmer, Inger Christine, D. af cand. pharm. S.
18. Selmer, Svend Ole, S. af cand. pharm. S.
19. Tøgeby, Hakon N., S. af Seminarlærer T.
20. Tornehave, Hans M. N., S. af K. K. T.

II Gns.

1. Clausen, Ida H., D. af Sagfører C.
2. Due-Petersen, Karen, D. af Ingeniør, Sparekassedirektør D.-P.
3. Evind, Aase, D. af Overassistent E.
4. Hansen, Enid, D. af Forretningsbestyrer H.
5. Hansen, Gunnar Næsselund, S. af Enkefru H.
6. Haugwitz, Eberhard, S. af Greve H.
7. Jacobsen, Gudrun Munch, D. af Overlærer J.
8. Jacobsen, Knud Westy, S. af Købmand J.
9. Jensen, Martha K. T., D. af Skibsfører J.
10. Johansen, Kirsten, D. af Kreditsyrlæge J.
11. Jørgensen, Mary, D. af Skibsfører J.
12. Larsen, Ingeborg O., D. af afd. Direktør L.
13. Lauesen, Else Margrethe Langkilde, D. af Overlæge L.
14. Lützen, Birte, D. af Boghandler L.
15. Møller, Flemming la Cour, S. af Højskoleforstander M.
16. Nellemann, Aage Wied, S. af Sognepræst N.
17. Nørgaard, Frederik Bohmfeldt, S. af Valgmenighedspræst N.
18. Olsen, Annelise, D. af Købmand O.
19. Stockholm, Birgit, D. af Dyrlæge S.
20. Sørensen, Anna K. Birkelund, D. af Lærer S.
21. Thelle, Inger Elisabeth, D. af Sognepræst T.
22. Togeby, Knud Dag Nielsen, S. af Seminarielærer T.

II Gmn.

1. Bokkenheuser, Chr. Peter Erik, S. af Læge B.
2. Flening, Mogens Georg, S. af Overretssagfører F.
3. Friis-Hansen, Jan, S. af Amdsraadssekretær F.-H.
4. Gaardsted, Karl Einar, S. af Hovedrepræsentant G.
5. Hansen, Poul Hein, S. af Slagtermester H.
6. Johansen, Holger, S. af Repræsentant J.
7. Jæger, Aage, S. af Førstelærer J.
8. Kjellerup, Jens Aage, S. af Overassistent K.
9. Knudsen, Gudrun I. C., D. af Apoteker K.
10. Lerche, Clara Sophie, D. af Garvermester L.
11. Moe, Harald, S. af Sognepræst M.
12. Pedersen, Elida K. Kaas, D. af Skibsfører P.
13. Rasmussen, Ester K. H., D. af Tjenestekarl R.
14. Sand, Gudrun, D. af afd. cand. pharm. S.
15. Schmidt, Gudmund Oscar, S. af Overretssagfører S.
16. Skovgaard-Andersen, Else Maria, D. af Fru A.
17. Søndergaard, Kaj, Søn af Konditor S.

I. Gns.

1. Andersen, Signe Bækhoj, D. af Højskoleforstander B.
2. Andreasen, Valdemar Bøgebjerg, S. af Sejmager A.
3. Bruun, Borghild Helene Fenger, D. af Provst B.
4. Hansen, Johanne Charlotte Rikke, D. af Maler H.
5. Hansen, Poul Manford, S. af Direktør H.
6. Herskind, Annelise, D. af Sognepræst H.
7. Holm, Bjerne Sofus, S. af Former H.
8. Jensen, Rasmus Christian, S. af Arbejdsmand J.
9. Johansen, Anna Elisabeth, D. af Malermester J.
10. Kiær, Ida Sofie, D. af Læge K.
11. Linneboe, Tage, S. af Sognepræst I.
12. Mortensen, Charles Alfred, S. af Assistent M.
13. Mortensen, Else Bøjsen, D. af Seminarielærer M.
14. Nielsen, Anders Jørgen Kusk, S. af Gaardmand N.
15. Ottosen, Gudrun, D. af Mejeribestyrer O.
16. Petersen, Grethe Benoni, D. af Læge K.
17. Petersen, Grethe Lise, D. af Assurandør P.
18. Poulsen, Elisabeth Margrethe, D. af Urmager P.
19. Staffeldt Mathiesen, Eva Poula, D. af afd. Gaardejer S.
20. Stokholm, Toke, S. af Dyrlæge S.
21. Sørensen, Søren Hagel, Stedfader Bestyrer R.
22. Thuesen, Viggo, S. af Gaardejer Th.

I. Gmn.

1. Bech, Ole, S. af Købmand B.
2. Bokkenheuser, Viktor Daniel, S. af Læge B.
3. Christensen, Karen Margrethe, D. af Direktør C.
4. Friis Hansen, Bent, S. af Amdraadssekretær F.
5. Hansen, Hans Gunnar, S. af Repræsentant H.
6. Hansen, Hans Simon Peter, S. af Gaardejer H.
7. Hyllested, Kay Carl, S. af Prokurist H.
8. Jørgensen, Frits Bø, S. af Arkitekt J.
9. Mortensen, Knud, S. af Sømand M.
10. Møller, Asger Rode, S. af Øjenlæge M.
11. Nielsen, Arne Simon, S. af Gaardejer N.
12. Ottosen, Poul, S. af Mejeribestyrer O.
13. Rasmussen, Børge Havelund, S. af Førstelærer R.
14. Rasmussen, Børge Henrik, S. af Husmand R.
15. Rasmussen, Carl Børge, S. af Assurandør R.
16. Rasmussen, Jens Jørgen, S. af Gaardejer R.
17. Rasmussen, Viggo Borg, S. af Postbud R.

18. Rossel, Tage Jacobsen, S. af Sognepræst R.
19. Wørmer, Helge, S. af Vaskeribestyrelse W.
20. Østrup, Niels, S. af afd. Lærer cand. mag. Ø.

Realkl.

1. Andersen, Kirsten Ring, D. af Købmand A.
2. Bendtzen, Grethe Lilli, D. af Politibetjent B.
3. Bøttiger, Carl, S. af Bogholder B.
4. Christensen, Maren Johanne, D. af Skovfoged C.
5. Frederiksen, Jytte Vibeke, D. af Adjunkt F.
6. Hansen, Carl Harry, S. af Kalkbrænder H.
7. Hansen, Viggo, S. af Arbejdsmand H.
8. Jensen, Kaj Aage Wakefield, S. af Husmand J.
9. Larsen, Ellen Margrethe, D. af Gartner L.
10. Nielsen, Axel Johan Svane, S. af Mellemskolelærer N.
11. Nielsen, Gunnar Richardt, S. af Malermester N.
12. Nielsen, John Richard, S. af Vognmand N.
13. Petersen, Gudrun Johanne, D. af Husmand, Landstingsmand P.
14. Petersen, Hans Peter, S. af — — —
15. Pilegaard, Gunnar, S. af Lagerforvalter P.
16. Rasmussen, Herluf Erik, S. af Styrmand R.
17. Skov, Gudrun, D. af Maskinmester S.
18. Sørensen, Rita Karin Huusfeldt, D. af Styrmand S.
19. Viskum, Erik, S. af afd. Skovfoged V.

4. Mkl.

1. Andersen, Ejvind, S. af Dampskibsfører A.
2. Andersen, Lars Jakob, S. af Sognepræst A.
3. Bendtzen, Else Annelise, D. af Politibetjent B.
4. Clausen, Ebba Kathrine, D. af afd. Kommuneledelse C.
5. Flindt, Leo Ejvind, S. af Bogtrykker F.
6. Geckler, Inger Lise, D. af fhv. Bankdirektør G.
7. Geckler, Knud Mogens, S. af — G.
8. Hansen, Henning Trolle, S. af Købmand H.
9. Husen, Johannes Aage, S. af Bankkasserer H.
10. Jensen, Grethe, D. af Driftsleder J.
11. Jensen, Lykke Alfride Koed, Stedfader: Carl Rasmussen.
12. Jørgensen, Elin Elisabeth, D. af Kalkbrænder J.
13. Lolk, Anny Margrethe, D. af Skibsfører L.
14. Lolk, Jenny Christine Mohr, D. af Gaardejer L.
15. Lund, Inger, D. af Snedker L.

16. Møllegaard, Hans Peter Herluf, S. af Gaardejer M.
17. Müller, Grethe, D. af Lagerforvalter M.
18. Nielsen, Karen, D. af Assistent N.
19. Ottesen, Karl Arnold, S. af Murermester O.
20. Pedersen, Eigil, S. af Købmand P.
21. Petersen, Grethe Kraiberg, D. af Direktør P.
22. Pedersen, Hans Børge, S. af Gaardejer P.
23. Petersen, Inger Vibeke Maja, D. af Skibsfører P.
24. Rasmussen, Anna Ruth, D. af J. M. Rasmussen.
25. Rasmussen, Edith, D. af Skomagermester R.
26. Rasmussen, Gunnar, S. af Mejeribestyrer R.
27. Rasmussen, Julie Anne, D. af Husmand R.
28. Sabroe, Gunnar, S. af Fodermester S.
29. Sandorff, Ellen Andree, D. af Revisor S.
30. Skræpgaard, Christen Aage, S. af Gaardejer S.
31. Sørensen, Ebba Ellen Huusfeldt, D. af Styrmand S.

3. Mkl.

1. Alsig, Karl Ejnar, S. af Købmand A.
2. Brixen, Jens Gunnar, S. af Chauffør B.
3. Brodersen, Inge Margrethe, D. af Dyr læge B.
4. Dannow, Gerda, D. af Navigationslærer D.
5. Hansen, Anker Christian, S. af Styrmand H.
6. Hansen, Else, D. af Tømrermester H.
7. Hansen, Johanne Irene, D. af Telefonarbejder H.
8. Herskind, Preben Peter, S. af Sognepræst H.
9. Holm, Tove, D. af Former H.
10. Iversen, Lykke, D. af Foreningsvært I.
11. Jacobsen, Inge Riis, D. af Adjunkt J.
12. Jensen, Aage Jepsen, S. af Postbud J.
13. Jensen, Asta Elisabeth, D. af Gartner J.
14. Jensen, Johannes Ewald, S. af Gaardejer J.
15. Larsen, Carl Edvard, S. af Malermester L.
16. Larsen, Mogens Filstrup, S. af Købmand L.
17. Madsen, Niels Jørgen S., S. af Sømand M.
18. Nielsen, Aage Louis Borch, S. af Skibstømrer N.
19. Nielsen, Anna Marie, D. af Repræsentant N.
20. Nielsen, Grethe, D. af Assistent N.
21. Nielsen, Helge Verner, S. af Faktor N.
22. Nørregaard, Else Hütter, D. af Kaptajn N.
23. Pave, Anders, S. af Gaardejer P.
24. Petersen, Asta Margrethe, D. af Arbejdsmand P.

25. Petersen, Carl Michael, S. af Sognepræst P.
26. Petersen, Johannes Peter, S. af " "
27. Pryds, Mogens, S. af Overpostassistent P.
28. Rasmussen, Bodil, D. af Kommunalærer R.
29. Saucant, Oleg N. A., S. af Købmand S.
30. Schaffalitzky de Muckadell, Birthe, D. af Baron S.
31. Schmidt, Bertel Emil, S. af Overretssagfører S.
32. Strømvig, Vibeke, D. af Poliassistent S.
33. Thøgersen, Eli Henny, D. af Skolebetjent T.

2. Mkl.

1. Amstrup, Marie Kirstine Sørensen, D. af Stationsmester A.
2. Andersen, Børge Edvard, S. af Frøhandler Å.
3. Andersen, Karl Danholt, S. af Barber A.
4. Andreassen, Lillian Bøgebjerg, D. af Sejlmager A.
5. Bang, Else Frederikke, D. af Overmontør B.
6. Bomholt, Niels Laurits, S. af Overfodermester B.
7. Brandt, Oluf Vilhelm, S. af Godsejer B.
8. Christensen, Inger, D. af Gartner C.
9. Damm, Harriet Augusta, D. af Forpagter D.
10. Eriksen, Elisabeth Erika, D. af Tømrer E.
11. Hansen, Erik Hartung, S. af Savværksejer H.
12. Høyrup, Elsebeth, D. af Sognepræst H.
13. Jæger, Elisabeth, D. af Førstelærer J.
14. Jørgensen, Jørgen Peder Andreas, S. af Handelsfuldmægtig J.
15. Kaspersen, Keld Frank, S. af Kreaturhandler K.
16. Knudsen, Ella Kirstine, D. af afd. Ølhandler K.
17. Larsen, Eleonora Kirstine, D. af Smedemester L.
18. Lassen, Fritze, D. af Amtmand L.
19. Modigh, Bror Gudmund, S. af afd. Dyrlæge M.
20. Nielsen, Gunnar, S. af Maskinmester N.
21. Nielsen, Ingeborg Toftgaard, D. af Købmand N.
22. Nielsen, Karl Agner, S. af Ostechandler N.
23. Nielsen, Svend Kaas, S. af afd. Skibsfører N.
24. Nygaard, Jørgen Bent, S. af Stadsingeniør N.
25. Ottosen, Agnete, D. af Mejeribestyrer O.
26. Paaby, Palle, S. af Læge P.
27. Pedersen, Oda Elvira Stærnrose, D. af Fotograf P.
28. Rørdam, Torben Schousboe, S. af Sognepræst R.
29. Troensegaard-Jensen, Karl Rudolf, S. af Maskinmester T.
30. Valentin, Niels Nordstrøm, S. af Telegrafist V.
31. Westergaard, Grethe, D. af Fru W.

I Mkl.

1. Andersen, Jens Fisker, S. af Direktør A.
2. Baltzersen Inge Margrethe Munch, D. af Snedker B.
3. Bukkehave, Jytte, D. af Møllejer B.
4. Bærholm, Karen Marie, D. af Gaardejer B.
5. Christensen, Johannes, S. af Styrmand C.
6. Damm, Mogens, S. af Forpagter D.
7. Dombernowsky, Nora Judith, D. af Værkfører D.
8. Ejlers, Regitze, D. af Landsretssagfører E.
9. Eriksen, Doris, D. af Tømrermester E.
10. Grimstrup, Inger Elisabeth, D. af Amtsvejsinspektør G.
11. Grubbe, Bodil, D. af Førstelærer G.
12. Hansen, Anna, D. af Gaardejer H.
13. Hansen, Inge, D. af Kommunalærer H.
14. Hansen, Johannes Albert Flemming, S. af Kaptajn H.
15. Hass, Rasmus Jørgen, S. af afd. Cyklehandler H.
16. Husen, Poul Erik, S. af Bankkasserer H.
17. Høytrup, Frits, S. af Sognepræst H.
18. Jensen, Dagny Kristine, D. af Bilejer J.
19. Jensen, Johannes Thorkild, S. af Boelsmand J.
20. Jørgensen, Aase Bjørk, D. af Skibsfører J.
21. Larsen, Rita Elin, D. af Gartner L.
22. Larsen, Ruth Lajla, D. af afd. Vognmand L.
23. Malling, Helge Albert S. af Maskinpasser M.
24. Meyer, Jørgen Heinrich, S. af Fabrikant M.
25. Nielsen, Andreas, S. af Assistent N.
26. Ottesen, Otto, S. af Murermester O.
27. Pedersen, Bent Würden, S. af Førstelærer P.
28. Rasmussen, Else, D. af Mejeribestyrelse R.
29. Raahauge, Inger Næsted, D. af Mejerist R.
30. Stenbæk, Kirsten, D. af Redaktør St.
31. Sørensen, Chr. Bent Nissen-Juul, S. af Sognepræst S.

Stipendium eller Oplagspenge er tildelt:

- III Gns.: Aage Frydendahl (100 Kr.), Edith Drejer (100 Kr.),
- III Gmn.: Hans Tornehave (320 Kr.), Niels Mose Mortensen (100 Kr.), Helmuth Reimann (125 Kr.)
Rasmus Drejer Andersen (125 Kr.)
- II Gns.: Birgit Stokholm (100 Kr.)

II Gmn: Ester Rasmussen (100 Kr.), Elida Kaas Petersen (50 Kr.)

Desuden har følgende Elever faaet Bøggaver eller Penge som Flids- og Opmuntringspræmier:

III Gns.: Poul Arne Knudsen, Kjeld Høyrup, Rudolf Møller, Poul Larsen.

II Gns.: Frederik Nørgaard, Gudrun Jacobsen, Martha Jensen, Ingeborg Larsen.

II Gmn: Gudmund Schmidt, Poul Hein Hansen.

Realkl. Grethe Bændtzen, Gudrun Petersen.

4. Mkl.: Jakob Andersen, Henning Trolle Hansen, Gunnar Rasmussen, Karl Arnold Ottesen.

3. Mkl.: Anna Marie Nielsen, Asta Pedersen, Bertel Schmidt.

2. Mkl.: Niels Bomholt.

Rasmus Christian Jensen (I Gns.) og Viggo Borg Rasmussen (I. Gmn.) fik hver 27 Kr. 67 Øre).

Lærebøgerne for næste Skoleaar.

---

1. Mkl.

- Religion: Ny omarbejdede Udgave af I. M. Hertz: Bibelhistorie for Mellemskolen. Kapers Katekismus. Salmebogen.
- Dansk: Cl. Clausen og H. Hansen: Dansk Læsebog for Mellemskolen, I. Smith og Lange: Skriftlig Dansk, IV.
- Engelsk: P. Jacobsen: Mellemskolens engelske Begynderbog 2 Udg. P. Jacobsen: Eng. Stiløvelser f. Mellemskolen.
- Historie: Ludvig Schmidts Verdenshistorie for Mellemskolen I.
- Geografi: C. C. Christensen: Geografi for Mellemskolen, I. Del. C. C. Christensen og Krogsgaards Atlas. C. C. Christensen og Krogsgaards Atlas uden Navne, I. Del.
- Naturhistorie: Balslev og Andersen: Zoologi for Mellemskolen I. Balslev og Simonsen: Botanik for Mellemskolen, I. Hefte.
- Naturlære: Rasmussen og Simonsen: Fysik for Mellemskolen, I. Opgaver i Naturlære f. Mellemskolen, I. (Sidste Udgave ved H. Rasmussen og I. A. Kristensen.)
- Regning: Pihl og Ring: Regnebog for Mellemskolen.

2. Mkl.

- Religion: Ny omarbejdede Udg. af I. M. Hertz: Bibelhistorie for Mellemskolen. Kapers Katekismus.
- Dansk: Børnenes Læsebog, 6. Del. Smith og Lange. Skriftlig Dansk, V.
- Engelsk: P. Jacobsen: Engelsk Læsebog for Mellemskolen. Jacobsen: Engelske Stiløvelser for Mellemskolen, 6. Oplag. Jacobsen: Engelsk Grammatik for Mellemskolen & Realklassen.
- Tysk: Ernst Kaper og Aksel V. Nielsen: Deutsch für Anfänger med Gloser. 3. Udgave.
- Historie: Ludv. Schmidt: Verdenshistorie for Mellemskolen, I.
- Geografi: C. C. Christensen: Geografi for Mellemskolen, I og II Del. C. C. Christensen og Krogsgaard: Atlas. C. C. Christensen og Krogsgaard: Atlas uden Navne, I. og II. Del.

- Naturhistorie: Balslev og Andersen: Zoologi for Mellemkolen I. Balslev og Simonsen: Botanik for Mellemkolen, 2. Hefte.
- Naturlære: H. Rasmussen og I. A. Kristensen: Fysik for Mellemkolen I. Rasmussen og I. A. Kristensen: Uorganisk Kemi for Mellemkolen. Opgaver i Naturlære I.
- Matematik og Regning: Pihl og Ring: Regnebog for Mellemkolen II. Pihl og Rasmussen: Geometriske Øvelser I. og II.

3. Mkl.

- Religion: Ny omarbejdede Udg. af I. M. Hertz: Bibelhistorie for Mellemkolen. Kapers Katekismus. Ny Testamente.
- Dansk: Agerskov og Rørdam: Dansk Læsebog for Mellemklassen. O. Langes Øvelsesstykker til dansk Analyse og Tegnsætning. Møller og Segerstrøm: Svensk Læsebog.
- Engelsk: Samme Bøger som i 2. M.
- Tysk: Ernst Kaper og Aksel V. Nielsen: Deutsch für die mittlere Stufe med tilhørende Glose- og Øvebog. Kaper: Kortfattet tysk Sproglære til Skolebrug.
- Historie: Ludv. Schmidt: Verdenshistorie for Mellemkolen II. (sidste Udgave).
- Geografi: C. C. Christensen: Geografi for Mellemkolen II Del. C. C. Christensen og Krogsgaard: Atlas. C. C. Christensen og Krogsgaard: Atlas uden Navne II Del.
- Naturhistorie: Balslev og Andersen. Zoologi for Mellemkolen II. Balslev og Simonsen: Botanik for Mellemkolen III og IV Hefte.
- Naturlære: H. Rasmussen og I. A. Kristensen: Fysik for Mellemkolen II. Opgaver i Naturlære II.
- Matematik og Regning: Pihl og Ring: Aritmetik og Regning III for Mellemkolen. Pihl og Rasmussen: Geometriske Øvelser II.

4. Mkl.

- Religion: Det nye Testamente, Salmebogen.
- Dansk: Samme Bøger som 3. M. og Hostrup: Genboerne. Bjørnson: En glad Gut.
- Engelsk: P. Jacobsen: Engelsk Læsebog for Mellem- og Realskolens øverste Klasser. Samme Grammatik og Stiløvelser som i 3. M.
- Tysk: Som 3. Mkl. og Wilhelm Hauff: Die Karawane (Wiesb. Volksb. Nr. 8.)

- Latin: Kr. Mikkelsen: Latinsk Læsebog.
- Historie: Ludv. Schmidt: Verdenshistorie for Mellemskolen II.
- Geografi: C. C. Christensen: Geografi for Mellemskolen II Del. C. C. Christensen og Krogsgaard: Atlas. C. C. Christensen og Krogsgaard: Atlas uden Navne. I og II Del.
- Naturhistorie: Balslev og Andersen: Zoologi for Mellemskolen I og II. Balslev og Simonsen: Botanik for Mellemskolen, 2., 3. og 4. Hefte. Rasmussen og Simonsen: Organisk Kemi.
- Naturlære: H. Rasmussen og I. A. Kristensen: Fysik for Mellemskolen II. Rasmussen og Simonsen: Uorganisk Kemi for Mellemskolen. Opgaver i Naturlære II.
- Matematik og Regning: Pihl og Ring: Aritmetik og Regning IV for Mellemskolen.
- og Regning: Pihl og Rasmussen: Geometriske Øvelser II.

Realkl.

- Dansk: Agerskov og Rørdam: Dansk Læsebog for Realklassen. H. Bæk: Danske Digtere. Bæk: 50 § §. Langes Øvelsesstykker til dansk Analyse og Tegnsætning. Holberg: Den politiske Kandestøber. Øhlenschläger: Hakon Jarl den Rige.
- Engelsk: R. L. Stevenson: Treasure Island ved O. Jespersen: P. Jacobsen: Engelske Stiløvelser for Realklassen og I. Gymnasieklasse, 4. Udg. Samme Læsebog og Grammatik som 4. Mkl.
- Tysk: Ingerslev og Vibæk: Tysk Læsebog III for Realklassen, 3. Udg. Kaper: Kortfattet tysk Sproglære.
- Fransk: Nielsen og Hoffmann: Fransk Begynderbog, 10. Udg.
- Historie: K. Thejll: Historien efter 1848. P. Munch: Mindre Lærebog i Samfundskundskab.
- Geografi: Andersen og Vahl.: Erhvervsgeografi.
- Naturhistorie: Balslev og Andersen: Zoologi for Realklassen. Balslev og Simonsen: Botanik for Realkl.
- Naturlære: Rasmussen og Simonsen: Varmelære for Realklassen. Fischer og Simonsen: Elektricitetslære for Realklassen.
- Matematik: Jessen og Smith: Matematik og Regning for Realklassen.
- Regning: Friis-Petersen og Jessen: Realklassens Regnebog.

I Gns.

- Religion: Det ny Testamente.

- Dansk: Karl Mortensens Litteraturudvalg for Gymnasiet I (gl. Udgave) eller 1. og 4. Hefte (ny Udgave). Agerskov og Nørregård: Svensk Læsebog. Holberg: Erasmus Montanus. Poul Møller: En dansk Students Eventyr. St. St. Blicher: En Landsbydegns Dagbog.
- Engelsk: O. Jespersen: Eng. Læsestykker m. Øvelser. Jespersen: A British Reader. T. B. Reed: The Fifth Form at St. Dominic's ved Regnar Knudsen. P. Jacobsen: Engelsk Grammatik. P. Jacobsen: Engelske Stiløvelser for Realklassen og I. Gymnasielasse, 5. Udg. Adolf Hansen: Engelske Stiløvelser.
- Tysk: Fr. Ingerslev: Tyske Læsestykker for Gymnasiet. Vibæk og Kramer: Deutsche Umgangssprache, 6. Udg. Gudme: Tysk Maanedslæsning Nr. 2. Kaper: Kortfattet tysk Sproglære. J. Kaper: Tyske Stiløvelser f. d. mellemste Klasser. 11. Udg. Ingerslev og Dietrich Petersen: Tyske Realeksamensopgaver II, 3. Udg.
- Fransk: Nielsen og Hoffmann: Fransk Begynderbog, 10. Udg.
- Latin: Cortsen: Udvalg af Cæsars Gallerkrig. Mikkelsens Læsebog.
- Historie: P. Munch: Verdenshistorie I-II (7. Oplag). Ottosen: Nordens Historie, 10. Udg. I. A. Bundgaard: Athen i Storhedstiden.
- Oldtidskundskab: Homers Iliade i Udtog ved V. Østergaard. Biering: Græsk Mytologi.
- Matematik: *: Matematik for spr. Gymnasium.

I Gmn.

- Religion: Det ny Testamente.
- Dansk: Som I Gns.
- Engelsk: P. Jacobsen: Engelsk Læsebog for Mellem- og Realskolens øverste Klasser og I Gmn.
- Tysk: Fr. Ingerslev: Tyske Læsestykker for Gmn. Kaper: Tysk Grammatik. Kaper: Tyske Stiløvelser f. d. mell. Klasser.
- Fransk: Som I Gns.
- Historie: P. Munch: Verdenshistorie I-II (7. Opl.) Ottosen: Nordens Hist., 10. Udg. I. A. Bundgaard: Athen i Storhedstiden.
- Oldtidsk.: Som I Gns.
- Fysik & Kemi: Th. Sundorph: Varmelære for Gymnasiet ved L. Chri-

stiansen. Th. Sundorph: Lyslære for Gymnasiet ved L. Christiansen. J. A. Kristensen og Hans Rasmussen: Astronomi. Hans Rasmussen: Kemi for Gymnasiet I.

Naturkundsk.: Andersen og Vahl: Geologi for Gymnasiet.

Matematik: V. Madsen: I, II, III.

II Gns.

Religion: Det ny Testamente.

Dansk: Karl Mortensen: Litteraturudvalg for Gymnasiet II 1 og 2 (gl. Udg.) eller 2., 3., 4. og 5. Hefte. Bertelsen: Oldnordisk Læsebog. Karl Mortensen: Litteraturhistorie. Oehlenschläger: Sct. Hansaften-Spil. Heiberg: En Sjel efter Døden. H. Ibsen: Kongsemnerne.

Engelsk: Shakespeare: The Merchant of Venice m. Noter. Georg Bruun & Sv. Bruun: The Historical Reader. Østerberg: English Poems. Lektor H. M. Jensen: Engelske Studentereksamensopgaver.

Tysk: Sigtryggsson: Deutsche Kultur- u. Charakterbilder, 2. Udg. Gad: 100 tyske Digte. Vibæk u. Kramer: Deutsche Umgangssprache 6. Udg. Brask: Deutsche Literaturgeschichte 2. Udg. Kaper: Kortfattet tysk Sproglære. J. Kaper: Tyske Stiløvelser f. d. højere Klasser, 6. Udg. Schiller: Wilhelm Tell (Velh. & Klasing). Dietrich Petersen: Tyske Studentereksamensopgaver II, 3. Udg. Carl Gad: Moderne tyske Noveller, 2. Udg.

Fransk: Jung: Læsebog. N. Chr. Nielsen: Grammatik. N. Chr. Nielsen: Stiløvelser I. Mérimé: Colomba.

Latin: Cortsen: Udvalg af Cicero.

Historie: P. Munch: III—IV. Ottosen: Nordens Hist. 10. Udg.

Oldtidskundskab: Sofokles: Ajas. Platon: Sokrates' Forsvarstale. Luckenbach: Kunst und Geschichte I. A. Kragelund: Græske Kunstværker.

Naturkundsk: Kr. Simonsen: Biologi. A. Krøgh: Fysiologi.

Matematik: T. Bonnesen: Matematik for det spr. Gymnasium og I. Gmn.

II Gmn.

Religion: Det ny Testamente, og det gl. Testamente (ny Udg.)

Dansk: Som i II Gns.

- Tysk: Fr. Ingerslev: Tyske Læsestk. for Gymn. Kaper: Kortfattet tysk Gr. Kaper: Stiløvelser f. d. m. Klasser.
- Fransk: Som II Gns.
- Historie: P. Munch: Verdenshistorie III og IV. Ottosen: Nordens Hist.
- Oldtidskndsk.: Som II Gns.
- Fysik & Kemi: J. A. Kristensen og Hans Rasmussen: Astronomi. Th. Sundorph: Elektricitetslære, 4. Udg. Th. Sundorph: Mekanik. Hans Rasmussen: Kemi for Gymnasiet I og II.
- Naturkundsk.: Kr. Simonsen: Biologi. A. Krogh: Fysiologi.
- Matematik: Viggo Madsen: Matematik III. Viggo Madsen: Matematik IV. Jul. Petersen: Stereometri ved C. Hansen.

III Gns.

- Religion: Det ny Testamente.
- Dansk: Karl Mortensen: Litteraturudvalg for Gymnasiet I, II 1 og 2 (gl. Udg.) eller 2., 3., 4., 5. og 6. Karl Mortensen: Litteraturhistorie. J. P. Jacobsen: Mogens. Drachmann: Prinsessen og det halve Kongerige. Holberg: Erasmus Montanus. Oehlenschläger: Sct. Hansaften-Spil. Hertz: Svend Dyrings Hus. Ibsen: Kongsennerne: Bertelsen: Dansk Sproghistorie. Bertelsen: Oldnordisk Læsebog. Agerskov og Nørregård: Svensk Læsebog.
- Engelsk: Dickens: A Christmas Carol. Fra Thackeray's Vanity Fair ved J. E. Andersen: Rebecca Sharp and the Chrawleys. Kaj Bredsdorff: Rossetti, Morris, Swinburne.
- Tysk: Sigiryggsson: Deutsche Kultur- und Charakterbilder, 2. Udg. Gad: 100 tyske Digte. Goethe. Faust I. (Velh. u. Klasing). Kaper: Kortfattet tysk Sproglære. J. Kaper: Tyske Stiløvelser for de højere Klasser. Carl Gad: Moderne tyske Noveller, 2. Udg.
- Fransk: Bovien og Höpfner: Nyere franske Forfattere. Glahn: Lectures variées, I.
- Latin: Sallust: Catilina (ved Gertz og Drachmann).
- Historie: P. Munch: IV. Ottosen: Nordens Hist. 10. Udg. P. Munch: Samfundskundskab for Gymnasiet (sidste Udg).
- Oldtidskundskab: Platon: »Kriton og Faidon« i Udtog. Euripides: Medeia. Herodot: Kong Kroisos. Homers Iliade i Udtog. Platon: Sokrates Forsvarstale og Kriton og Faidon i Udtog.

Sofokles: Ajas. Secher: Græsk-romersk Kunsthistorie.
Luckenbach: Kunst und Geschichte I.

Naturkundsk.: A. Krogh: Fysiologi. Andersen og Vahl: Alm. Geografi.
(III Udg.)

Matematik: T. Bonnesen: Matematik for det spr. Gymnasium og I
Gmn.

III Gmn.

Religion: Det ny Testamente.

Dansk: Som i III Gns.

Tysk: Som i II Gmn.

Fransk: Som i III Gns.

Historie: Som i III Gns.

Oldtidskundsk.: Som i III Gns.

Fysik & Kemi: H. Rasmussen: Kemi II, 2.

Naturkundsk.: A. Krogh: Fysiologi. Andersen og Vahl: Klima- og
Plantebælter. Andersen og Vahl: Erhvervskulturens
Hovedformer.

Matematik: Jul. Petersen: Tillæg til Aritmetik og Algebra.

Ved *Sangundervisningen* bruges i de fleste Klasser „Den danske
Skoles Sangbog“ ved Biering og E. Hansen.

Samtlige Elever skal være forsynede med Gymnastikdragt og fornødne
Skolerekvisitter. Eleverne i de højere Klasser maa desuden være i
Besiddelse af et ordentligt Bestik.

De Piger, der deltager i Haandarbejde, skal være forsynet med en
Sypose, et Syforklæde samt en Strikkepose. I Syposen skal der ligge
et Stykke Pap, lidt mindre end Posen. I Syæsken skal findes et
Fingerbøl, et Fæstebaand, et Metermaal, en Linnedsaks, en Brodere-
saks, 2 Ruller Traad (Nr. 60 og 70), Synaale og Knappenaale.

Skolens Eksaminer 1935.

Prøverne afholdes efter følgende Skema:

Nysproglig Studentereksamen,

Lokale: II n.

Skriftlig d. 20., 21., 22., 23. og 24. Maj;

mundtlig:

	L.	C.
<i>Tirsdag d. 4. Juni Kl. 8 Tysk</i>	<i>Rektor</i>	<i>Adj. Fru. M.</i>
<i>Torsdag - 6. — - 8 Fransk</i>	<i>Hr. Adj. C.</i>	<i>- Frk. Henriques</i>
<i>Tirsdag - 11. — - 8 Historie</i>	<i>Hr. B.</i>	<i>Hr. Adj. Strehle</i>
<i>Torsdag - 13. — - 8 Naturfag</i>	<i>Cand. Bøcher</i>	<i>- Lekt. P. Andersen</i>
<i>Lørdag - 15. -- - 8 Latin</i>	<i>Hr. Adj. C.</i>	<i>Adj. Fru M.</i>
<i>Tirsdag - 18. — - 8 Matematik</i>	<i>- Adj. M.</i>	<i>Hr. Lekt. C. C. Andersen</i>
<i>Torsdag - 20. — - 8 Dansk</i>	<i>- Lekt. N.</i>	<i>- B.</i>
<i>Lørdag - 22. — - 8 Oldtidsk.</i>	<i>- - -</i>	<i>- -</i>
<i>Mandag - 24. — - 8 Engelsk (12)</i>	<i>- Adj. J.</i>	<i>- Adj. Nielsen</i>
<i>Tirsdag - 25. -- - 8 - (12)</i>	<i>- - -</i>	<i>- - -</i>

Mat. - nat. Studentereksamen.

Lokale: III m.

Skriftlig d. 20., 21. og 22. Maj;

mundtlig:

	L.	C.
<i>Tirsdag d. 4. Juni Kl. 8 Dansk</i>	<i>Hr. B.</i>	<i>Hr. Lekt. N.</i>
<i>Torsdag - 6. -- - 8 Tysk</i>	<i>Adj. Fru M.</i>	<i>Rektor</i>
<i>Fredag - 7. -- - 8 Fransk</i>	<i>Frk. V.</i>	<i>Adj. Frk. Henriques</i>
<i>Onsdag - 12. — - 8 Historie</i>	<i>Adj. Fru M.</i>	<i>Hr. Adj. Strehle</i>
<i>Fredag - 14. — - 8 Naturfag</i>	<i>Cand. Bøcher</i>	<i>- Lekt. P. Andersen</i>
<i>Onsdag - 19. -- - 8 Matematik</i>	<i>Hr. Lekt. K.</i>	<i>- Lekt. C. C. Andersen</i>
<i>Fredag - 21. -- - 8 Fysik</i>	<i>- - -</i>	<i>- Lekt. Eriksen</i>
<i>Lørdag - 22. — - 8 Kemi</i>	<i>- - -</i>	<i>- - -</i>
<i>Tirsdag - 25. — - 8 Oldtidsk.</i>	<i>Hr. B.</i>	<i>- Lekt. N.</i>

Realeksamen,

Lokale: R.

Skriftlig d. 20., 21. og 22. Maj;

mundtlig:

		L.	C.
<i>Tirsdag</i>	<i>d. 4. Juni Kl. 8</i>	<i>Fysik Hr. Lekt. K.</i>	<i>Hr. Adj. M.</i>
<i>Torsdag</i>	<i>- 6. — - 8</i>	<i>Matematik - Sv. N.</i>	<i>Hr. Lekt. K.</i>
<i>Fredag</i>	<i>- 7. — - 8</i>	<i>Tysk Frk. M.</i>	<i>- Adj. Fru. M.</i>
<i>Onsdag</i>	<i>- 12. — - 8</i>	<i>Fransk Hr. Adj. C.</i>	<i>Frk. S.</i>
<i>Fredag</i>	<i>- 14. — - 8</i>	<i>Engelsk - Adj. J.</i>	<i>Frk. S.</i>
<i>Mandag</i>	<i>- 17. — - 8</i>	<i>Geografi - Lekt. N.</i>	<i>Hr. Adj. J.</i>
<i>Onsdag</i>	<i>- 19. — - 8</i>	<i>Naturh. - Cand. Bøcher</i>	<i>- - -</i>
<i>Fredag</i>	<i>- 21. — - 8</i>	<i>Historie - Sv. N.</i>	<i>- B.</i>
<i>Mandag</i>	<i>- 24. — - 8</i>	<i>Dansk Frk. M.</i>	<i>- Sv. N.</i>

Mellemskoleeksamen,

Lokale: 4. M.

Skriftlig d. 20., 21., 22. og 23. Maj;

mundtlig:

		L.	C.
<i>Fredag</i>	<i>d. 7. Juni Kl. 8</i>	<i>Engelsk Hr. Adj. J.</i>	<i>Frk. S.</i>
<i>Onsdag</i>	<i>- 12. — - 8</i>	<i>Dansk Frk. V.</i>	<i>Frk. M.</i>
<i>Torsdag</i>	<i>- 13. — - 8</i>	<i>Latin Adj. Fru M.</i>	<i>Hr. Adj. C.</i>
<i>Mandag</i>	<i>- 17. — - 8</i>	<i>Historie Hr. Sv. N.</i>	<i>Hr. B.</i>
<i>Torsdag</i>	<i>- 20. — - 8</i>	<i>Fysik - Adj. L.</i>	<i>- Lekt. Eriksen</i>
<i>Lørdag</i>	<i>- 22. — - 8</i>	<i>Tysk Frk. M.</i>	<i>Adj. Fru M.</i>
<i>Tirsdag</i>	<i>- 25. — - 8</i>	<i>Matematik Hr. Sv. N.</i>	<i>Hr. L.</i>

NB. Oversigten over Skolens Aarsprøver vil blive trykt paa et særligt Skema.

Forældre og andre, der interesserer sig for Skolen og dens Gerning, indbydes til at overvære de mundtlige Prøver, samt

Afslutningen.

der finder Sted paa Skolen

Torsdag den 27. Juni Kl. 10 præcis.

Alle Skolens Elever skal møde.

Optagelsesprøven.

Fredag den 28. Juni Kl. 8 skriftlig Optagelsesprøve til 1. Mkl. Eleverne medbringer Kladdepapir, Hefter, Blyant, Penneskraft og Penne.

Samme Dag Optagelsesprøve i Latin til I Gns.

Lørdag den 29. Juni Kl. 8 mundtlig Optagelsesprøve til 1. Mkl.

Eleverne maa medbringe de Lære- og Læsebøger, de har benyttet i deres Skole.

Hjemmene vil faa skriftlig Meddelelse om Udfaldet af Optagelsesprøven.

Det ny Skoleaar begynder Torsdag den 15. August Kl. 9.

Svendborg i Maj 1935.

Dietrich Petersen.